

bb 28. hazaérkezett a csehszlovák kommunista párt kongresszusán résztvett magyar pártküldöttség

pk/m/La

1962. december 9.

fehér Lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese és szurdi István, az mszmp központi bizottságának tagja, aki résztvett a csehszlovák kommunista párt 12. kongresszusán, vasárnap este visszaérkezett budapestre. a küldöttséget a nyugati pályaudvaron focs Jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, Orbán László, az mszmp központi bizottságának tagja, az agitációs és propaganda osztály vezetője, valamint Hollai Imre, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője üdvözölte. jelen volt Joseph Nemecek, a budapesti csehszlovák nagykövetség ideiglenes ügyvivője is. /mti/

- v é g e -

19,30 /m

- 14 -

1931 Laci

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 166-480, 369-590
A szerkesztést és kiadásért a vezetőség felel.

mti belső hírek

1962. december 10.

bb. 1. karácsonyra megjelenik a Louvre-album első kötete

is/gk/e sr

1962. december 10.

a képzőművészeti alap kiadóvállalatának gondozásában még az ünnepek előtt megjelenik a Louvre-album első kötete. a világhírű múzeum képtárát ilyen részletességgel - 150 reprodukcióval - bemutató mű még nem jelent meg magyar nyelven. a kötet a középkortól a 19. századig készült festmények reprodukcióit foglalja magába, emellett ismerteti a múzeum épületének történetét és egyben annak építészeti értékelését is adja. a reprodukciók bemutatják a múzeum különböző értékes gyűjteményeit. a szép kivitelű album nyomdai munkálatait lipcsében végezték, ahol az elkészült köteteket már elküldték és azok még karácsony előtt eljutnak az üzletekbe. /mti/

---

bb. 2. befejezés előtt az Oldás és Kötés forgatása - öt film készült az idén a Budapest Studio-ban

idi/hné/e sr

1962. december 10.

a Budapest Filmstudio-ban befejezéshez közeledik az Oldás és Kötés című új magyar film forgatása. a történet - Lengyel József írta - értelmiségiokről, orvosokról szól, s erkölcsi, etikai kérdéseket boncolgat. a filmet, amelyet Jancsó Miklós rendez, a jövő évi ujdonságok közé számítják már, mert 1963-ban adják át a forgalmazóknak.

az Oldás és Kötés a Budapesti Filmstudio ötödik filmje az idén. a sort az utolsó vacsora, - ez az államosítás éjszakáján játszódott - , és a szülők és gyermekek közötti nemzedéki kérdést felvető husz évre egymástól című ujdonság nyitotta meg. ezenkívül két, ugyancsak mai tárgyú filmet forgattak: az egyik, a Féltuton című alkotás, falun játszódik, történetét Galgóczi Erzsébet írta, a rendező Kis József; a másik pedig a Kertes házak utcája, amely az elpolgáriliasodás veszélyeire hívja fel a figyelmet. /mti/

- 1 -

Me

bb. 3. mozijegyekkel üzérkedett - egy évi szabadságvesztésre ítélték

i bc/hné/e sr

1962. december 10.

Kozák László budapesti lakos önkényesen kilépett munkahelyéről, a könnyűipari gépgyárból, ettől kezdve csupán alkalmilag dolgoztatott egy kisiparosnál, s büncselekményeket követett el, rendszeresen nagyobb mennyiségű jegyet vásárolt elővételben különböző fővárosi mozik - a szikra, a művész, a vörös csillag, az uránia, a corvin - előadásaira, s amikor a pénztárban már elfogyott az aznapi előadásra szóló jegy, felárral eladta őket.

az egyik moziban jegyváltás közben megszólított két fiatalúr, akik zsebrádiót hallgattak, s az egyiket megkérte, hogy adja el neki a készüléket, száz forint előleget adott a rádióért, a vételár további részét azonban nem fizette ki, s a készülék tulajdonosának hamis címet adott meg.

a központi kerületi bíróság üzérkedésért, csalásért és közveszélyes munkakerülésért egy évi szabadságvesztésre ítélte Kozák Lászlót. /mti/

--

bb. 4. jól bevált az otp új szolgáltatása: tíz ház építését készítette elő rekordidő alatt a társasház-szervező kirendeltség

i kf/kf/e vg

1962. december 10.

az országos takarékpénztár kísérletképpen létrehozta a múzeum körút 27. szám alatti fiókjában a társasház-szervező kirendeltséget, amelynek feladata, hogy levegye a gondot az építetők válláról, az új szolgálat alig két hónapja alakult, s már most az a vélemény, hogy több is kellene. rövid idő alatt kétezeröttszáz-háromezer érdeklődő fordult meg a kirendeltségen, s közülük mintegy háromszázan találtak kedvükre való építési lehetőséget, a szervező iroda rekordidő alatt - 12-18 hónap helyett 6 hét alatt - 10 társasházra való építetőt hozott össze, s kezdte meg az építéssel kapcsolatos ügyintézését, elsőnek a 14. kerületi mexikói ut 46/b szám alatt és a 12. kerület nárcisz utca 11. szám alatt épülő, kétemeletes, egyenként 9 lakásos társasházak építő közössége alakult meg, a lakások leendő tulajdonosai - köztük géplakatos, tisztviselő, tanítónő, műszerész, elárusító, postás - már befizették az építkezésből rájuk jutó összeget, a két ház építése márciusban kezdődik, s őszre, a 3. vagy a 4. negyedévben be is költözhetnek, a mexikói uti társasházban például a másfélszobás lakás ára 120 000, a kétszobásé 140 000 forint, ebből készpénzben - a telek és a tervezés költségeivel együtt - 36 000, illetve 44 000 forintot fizettek ki, a többit az otp-tól kapják kölcsön. /folyt.köv./

- 2 -

MO

bb. 4. /jól bevált...folyt./e

a kirendeltség jelenleg is több, mint 70 társasház építésére alkalmas 1., 2., 11., 12., és 14. kerületi telekkel tud gazdálkodni, a kirendeltség nemcsak az előterveket szerzi meg, hanem a közösségek kialakulása után elkészítetteti a kivitelezési terveket, elintézi az építési engedélyeket és az otp kölcsönt, kivitelezőt keres, így a jelentkezők, miután befizették a szükséges összeget, 8-10 hónap múlva kézhez vehetik a lakáskulcsot.

a kirendeltség tavaszig még mintegy 8-10 újabb társasház építését készíti elő. /mti/

--

bb. 5. a nagyüzemi táblákon újra szaporodik az ősgyepek madara: a tuzok

i so/gg/e ká

1962. december 10.

hazánk egyik legértékesebb őshonos madara, a tuzok, amelyet európa vadászai magyar struccnak is emlegetnek, néhány évvel ezelőtt nagyon valószínűnek látszott, hogy a fokozott védelemmel is csak késleltetni lehet a tuzokok végleges kipusztulását, számuk évről-évre csappant, s országosan mintegy kétezerre zsugorodott, a csökkenés főoka az volt, hogy a tuzok, az ősgyepek madara nem marad meg az olyan területeken, ahol túlságosan gyakran háborgatják, a kis parcellákra osztott határban pedig nál ezen a földön, hol azon a földön, de mindig volt mozgás, s még a nyugodt fészkelési lehetőséget sem találták meg a félnék madarak.

a vadászati szakemberek érdekes jelenségnek lehettek tanúi, a nagyüzemi gazdálkodás elterjedése után ugyanis mind a tiszta két partján, mind pedig a kisalföldön növekedni kezdett a tuzokállomány, ma már országosan csaknem ötezer van a ritka, védett madárból, a gyarapodás oka az, hogy a nagy gabonátáblákon a tuzok nyugodtan fészkelhet, költöget, s mire az aratás ideje eljön, akkorra már felnövekszik a szaporulat, emellett a gépekkel történő munka rövidebb ideig tart és rendszerint egy-egy határrésze koncentráldik, így a madaraknak módjuk van a vonulásra is.

a szaporulatból békés, csongrád, szolnok, hajdu megyében és hevesben poroszló környékén, valamint a kisalföldön évente 40-50 kakast lehetnek ki. /mti/

--

- 3 -

MO

bb 10. zárt tenyészetekbe tömörítik a termelőszövetkezetek sertésállományát

i cs/gg/m/ká

1962. december 10.

a földművelésügyi minisztérium utasítást adott ki, amely kimondja, hogy a termelőszövetkezetek 1963 január 1-től kezdve csak a tenyészállattforgalmi gazdasági iroda közvetítésével vásárolhatnak sertést, s csak azok a szövetkezetek kaphatnak hitelt a vásárlásra, amelyek állománya feltétlenül kiegészítésre szorult, vagy ahol teljes állománycserével új törzset kell kialakítani. ehhez azonban minden esetben a megyei főállattenyésztő és a főállatorvos engedélye szükséges.

az utasítás célja az, hogy megszüntessék a termelőszövetkezetek egyéni vásárlási akcióit, s így a fertőző betegségek behurcolását, továbbá, hogy a közös gazdaságok mindenütt alakítsák ki a zárt sertésállományokat: maguk gondoskodjanak sertésállományuk utánoztatásáról, ezzel az intézkedéssel gátat vehetnek a különböző fertőző betegségek, elsősorban a szaporulatot veszélyeztető brucellózis pusztításainak.

a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főosztályán tájékoztatásul közölték, hogy az állami sertésállattenyésztő vállalatok és az állami gazdaságok tapasztalatai szerint a zárt tenyészetek kialakítása révén legalább 15-20 százalékkal kevesebb kocát kell tartaniuk a szövetkezeteknek az állomány pótlására, azonos szaporulat mellett csökken a malacok, szüldők elhullási aránya is, számos termelőszövetkezetben, ahol - a hozzáértő szakemberek tanácsa - már kialakították a zárt tenyészeteket, évek óta nincs „üres” koca, s egy-egy anyakoca után átlagosan 12-13 szüldőt nevelnek fel évente, míg a nem zárt tenyészetekben tartott kocák után felnevelt szaporulat évi átlaga csak 6-7 volt. hozzávetőleges számítások szerint egy-egy nagyobb sertésállattenyésztő termelőszövetkezet évente 180.000-200.000 forinttal növelheti jövedelmét a zárt tenyészetek kialakításával, illetve a tartási és nevelési költségek, a malac és szüldő elhullások csökkentésével. /mti/

...

8.20/a

- 4 -

832 J. J. J.

bb 13. decemberben még 36.000 háztartási kávéfőzőgépet szállít az ipar a kereskedelemnek - a jövő évre 260 ezret rendelt a kereskedelem

i tó/tm/m/vg

1962. december 10.

kedvelt ajándékozási tárgy a háztartási kávéfőzőgép. a belkereskedelmi minisztérium vas és műszaki főigazgatóságán elmondták, hogy a tavalyinál lényegesen több állami kereskedelem rendelkezik re, az igényeket azonban még így sem tudják teljes mértékben kielégíteni. a kereslet gyors növekedését számok bizonyítják: 1959-ben 84.000, 1960-ban 75.000, a múlt évben pedig 87.000 kávéfőzőgépet adtak el. a kávé árának múlt év december 10-i lezárulása után az igények rendkívüli mértékben megnöttek, erre az évre már 180.000 háztartási kávéfőzőgépet rendelt a kereskedelem, az ipar vállalkozott ennek a mennyiségnek a szállítására, és összességében teljesíti is kötelezettségét. a kereskedelem azonban néhány minőségi kifogással élt. a jól bevált 130 forintos, nem elektromos mofém kávéfőzőt új üzemi gyártotta, de nem tudta teljes mértékben biztosítani a régi minőséget. a kereskedelem felülmunkálási hibákat kifogásolt, emiatt a fémlemezipari művekkel kötöttek szerződést, amelynek gépei megmunkálásban és formában is megfelelnek a követelményeknek.

az erre az évre lekötött mennyiségből az év utolsó hónapjára, a legfontosabb ajándékozási időre, 36.000 kávéfőzőgép szállítása marad hátra. így többek között még 20.000 mofém típusú, 6000 unipress, 7000 autopress és 1.200 liliput kávéfőző kerül forgalomba. az ipar tervén felül vállalkozott 2000 karaván-fűző szállítására és karácsonyra boltokba kerül a fémlemezipari művek új típusú gépének null-szériája is, összesen kétezer darab. az unipress szállításával elmaradásban, az autopress szállításában viszont előnyben van az ipar.

az igények kielégítésére a jövő évre 260.000 háztartási kávéfőzőgépet rendel a kereskedelem. /mti/

...

bb 31. új tervezési rendszer 300 termelőszövetkezetben - megtervezzik a termelés költségét és a gazdálkodás jövedelmezőségét is

i le/m/ká

1962. december 10.

a termelőszövetkezetek üzemi tervei 1953 óta lényegében változatlan rendszer alapján készülnek. ezek az egyszerű, könnyen áttekinthető tervek nagymértékben segítettek és segítik most is a szövetkezeti gazdálkodás megszilárdulását, tervszerűbbé tételét, a jelenlegi és főként a közeljövőre várható szükségleteknek azonban már nem felelnek meg teljesen. /folyt.köv./

8,50 /m

- 5 -

832 J. J. J.

bb 31. /uj tervezési ... 1. folyt./ m

a mostani üzemtervek ugyanis csak a természetbeni mutatókkal meghatározott termelési feladatok, valamint a pénzforgalom rögzítésére alkalmasak, a termelőszövetkezetek fejlődése, vezetésük szakmai erősödése viszont most már szükségessé és egyben lehetővé teszi, hogy megtervezzék és kimutassák a közös gazdálkodás jövedelmezőségét is.

a tervszerűbb, jövedelmezőbb szövetkezeti gazdálkodás elősegítésére a földművelésügyi minisztériumban kidolgozták a termelőszövetkezetek új üzemtervét, ez hasonló az állami gazdaságok terveihez, bár a tulajdonforma és a gazdálkodási színvonal különbözősége miatt bizonyos tekintetben eltér azoktól. Legjellemzőbb vonása, hogy kimutatja a gazdálkodás bruttó jövedelmét, ennek megfelelően a tervséma módot nyújt, hogy a termelőszövetkezetek előre megtervezzék az egyes ágazatok, illetve a főbb termények és termékek termelési költségeit is, a terv alapján a legfontosabb költségtervezők alakulása negyedévenként elemezhető, az év végén pedig pontosan megállapítható, hogy milyen tételekből alakult ki a növénytermelés és az állattenyésztés egyes ágazatainak bruttó jövedelme, mivel az élmunkát általában nem munkaegységben, hanem munkapokban számolják, az új tervséma alapot teremt a tervszerű munkaerőgazdálkodáshoz és lehetővé teszi a munkatermelékenység össze-hasonlítását az egyes termelőszövetkezetek, illetve a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok között.

az új üzemtervet a jövő év elején egyelőre 300 termelőszövetkezetben próbálják ki, ezekben is a hagyományos, egyszerűbb terv alkalmazásával együtt, ennek a „nagyüzemi kísérletnek”, a tapasztalatai alapján alakítják majd ki az új termelőszövetkezeti üzemterv végleges formáját és döntenek általános bevezetésének módjáról és idejéről. /mti/

bb 6. több mint tizezer lelet a természettudományi múzeum embertani részlegében

1 lv/tm/m/sr

1962. december 10.

a természettudományi múzeum embertani részlegében őrzik azokat a leleteket, amelyeket az ország különböző tájain feltárt régi sírokban találtak. a múzeumban összesen több mint tizezer csontváz található. a gyűjtemény külön értéke, hogy többségük nem úgynevezett egyéni sírokból, hanem temetőkből származik, - olyan lelethelyekről, ahová több nemzetséget hantoltak el, így a feltárt sírok számából következtetni lehet az egykori település népességére is. /folyt. köv./

9.00/a

- 6 -

925 Jel!

bb 6. /több mint ... 1. folyt./ m

az ásatásoknál előkerült szerszámok, edények, ékszerek és fegyverek az ott élt népek kulturájáról, életmódjáról, illetve a kézművesség fejlettségéről tanuskodnak, a feltárt leletek „beszélnek”, a rég élt emberekről, s egy-egy temető csontvázaiból arra is következtetni lehet, hogy mennyi lehetett az átlagos életkor, voltak-e járványos betegségek, s milyen volt a csecsemőhalandóság aránya. a tudomány számára az egy-egy településből visszamaradt sírok sokkal értékesebbek, mint az egyedülállóak, így a természettudományi múzeum gyűjteményei nagyon értékesek, s számukat tekintve is európai szinten a harmadik helyet foglalják el. /mti/

bb 8. mikor olvad el a hótakaró és lesz-e belőle árvíz? a hóban lejátszódó folyamatok törvényszerűségeit állapították meg az építőipari egyetem kutatói

1 tz/gk/m/vg

1962. december 10.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetem 1. vízépítési tanszékének kutatói nyolc éven át tanulmányozták a hótakaróban - keletkezése és elolvadása között - lejátszódó folyamatokat, ezeknek a törvényszerűségeit ugyanis a hazai és a mienkhez hasonló földrajzi és éghajlati viszonyok között soha sehol sem állapították meg, pedig nagyrészt ezen múlik például a tavaszi árvizek bekövetkezése vagy elmaradása, ettől függ, hogy talál-e elég vizet a talajban a fejlődésnek induló növényzet, stb.

az első évben a Bükkben tanulmányozták a hótakaró változásait, majd a mátrában folytatták a kutatásokat, s azóta ott egy 46 négyzetkilométeres terület száz gondosan kiválasztott pontján minden télen több ízben is megismételték a méréseket, ezenkívül az alföldön is többhelyütt végeztek hasonló vizsgálatokat, úgyhogy ma már körülbelül nyolcezer mérés adatai vannak a tanyák kutatóinak birtokában.

elsősorban a hótakaró vastagságának és ezzel sűrűségének változásait mérték, nálunk ugyanis, amikor a hótakaró kialakul, térfogatának körülbelül egytizede a víz, más szóval sűrűsége 0.1. később azonban a nappali felmelegedés hatására az apró hókristályok kisebb-nagyobb mértékben megolvadnak, a hideg éjszakákon aztán egyre nagyobbakká fagnak össze, a hó tehát megsűpped, mert térfogata csökken, víztartalma viszont nagyjából változatlan marad, vagyis megsűrűsödik. /folyt. köv./

9.40/a

- 7 -

942 Jel!

bb 8. /mikor olvad ... 1. folyt./ m

a magyar kutatóknak sikerült megállapítaniok, hogy ez a sűrűsödés - szaknyelven térfogatsúly-növekedés - általában nem halad meg bizonyos mértéket. hazánkban az ebből a szempontból „legkedvezőbb”, földrajzi, éghajlati, stb. viszonyok között is legfeljebb a 0.4-es, de sokhelyütt csak a 0.3-as, 0.2-es sűrűséget éri el. egy-egy helyen viszont a hótakaró olvadása mindig körülbelül azonos sűrűségnél következik be.

a meteorológiai intézet több évtizedes feljegyzéseiből, amelyek rögzítették a hótakaró elvékonyodásának ütemét és az olvadás időpontját, a tanszék kutatói fél évszázadra visszamenőleg is kiszámították ezeket az értékeket. így azután saját mérési eredményeikkel együtt ma már mintegy hatvan év adataira támaszkodva tudnak a sűrűség változásaiból az adott területen előre következtetni még az olvadás körülbelüli időpontjára is, azt viszont egészen pontosan meg tudják állapítani, hogy milyen mennyiségű víz lesz a hótakaróból és jelent-e az árvízveszélyt, illetve milyen talajvízre számíthat a mezőgazdaság, stb. /mtl/

...-

bb 18. új kísérleti csarnok a zagyvarónai magyar vasötvözetgyárban - a kísérleti kiskemencékben máris új ötvözőfémek előállításán dolgoznak

vid/te/m/ki

1962. december 10.

a zagyvarónai magyar vasötvözetgyárban az utóbbi három évben több új acélötvözőanyag hazai gyártását kísérletezték ki, illetve alapozták meg. közülük a legjelentősebbek - a szilikocirkon, a réz-szilícium, a króm és nikkel - már közismertek az acélkohászatban. ezeknek az ötvözőfémeknek a kísérleteit és a hazai gyártásuk megalapozásával kapcsolatos munkát addig a gyár egyik „fészere”, alatt végezték, s így a korszerű berendezések hiánya miatt meglehetősen elhúzódott a kísérleti idő. az újabb acélötvözőanyagok kísérleti céljaira most készült el az új kísérleti csarnok, amelyben három különböző típusú kísérleti kemencét is építettek. az elektromos ivfényes kísérleti kemencék közül kettő már üzemel, a harmadikat pedig most szerelik. a háromemelet magas új csarnokban rendezkednek be a bórkarbid gyártására is. /mtl/

...-

- 8 -

9.50/a

98 Zseli

bb 7. pesti műsor párizsban, londonban és brüsszelben kint élő magyaroknak - fejér istván nyilatkozata

i v/gk vm sr

1962. december 10.

a napokban érkezett meg külföldi turnéjáról az a kis magyar művészcsoporthoz, amelynek tagjai - a külügyminisztérium és a magyarok világszövetsége felkérésére - több nagyszerű műsort adott nyugaton élő magyaroknak. a vendégszereplésről, az ut benyomásairól, tapasztalatairól fejér istván, a vidék színpad igazgatója, a művészcsoporthoz konferansziéja nyilatkozott az mti munkatársának.

- londonban, brüsszelben és párizsban adtunk műsort - mondtam. - a kis együttes tagjait: neményi lilit, rodolfot, schubert évát, rozsos istvánt, miklós györgy zongoraművészt mindenütt nagy szeretettel fogadták. legelső fellépésünkénél, londonban még igyekeztem mindent megmagyarázni az összekötő szövegben, mert úgy gondoltam, hogy a patyolat, a közért és sok más hasonló kifejezés ismeretlen az 1930-as évek óta kint élő magyaroknak. hamarosan rájöttem, hogy felesleges óvatosság volt, csaknem úgy ismerik dolgainkat, a mai magyarországot, mintha itt élnének. érdeklődnek tehát és figyelemmel kísérik hazájuk fejlődését, eredményeit. ezzel kapcsolatban elmondhatom azt is, hogy az egész turné legnagyobb élménye az összetartozás és a honvágy érzésének tapasztalata volt. a honvágy fogalmát minálunk - legtöbbször még az újságcikkek is - gazdasági kategóriaként emlegetik: „akinek rosszul megy a sora, annak honvágya van....”, nem igaz: a honvágy a gazdasági viszonyoktól, a jóléttől teljesen független érzés. a legtöbb régen kint élő magyar - mert nagyon szorgalmas és érti a dolgát - viszonylag jól él, mégis honhazavágyik.

- összesen öt fellépésünk volt, három magyar és két idegen nyelvű. mindenütt zsufolt házak fogadtak és előadásainkon ott voltak az 1938-ban, 1945-ben, 1948-ban és 1956-ban eltávozott magyarok. pest az pest címmel zenés esztrád műsort mutattunk be nagy sikerrel. különösen nagy hatása volt a járom az utam című kedves, angyalföldről szóló dalnak rozsos istván előadásában. ennél a műsorszámmal a közönség sirt... s úgy látszik, nemcsak a nevetés, de az ellenkezője is ragályos, mert én sem tudtam ilyenkor befejezni a konferansziót. /folyt. köv./

9.55/a

- 9 -

10 - Zseli

/bb 7. pesti műsor.....1.folyt./vm

- párizsban például valamikor éjjél felé végződött fellépésünk és a közönség egyre kiabálta: „még, még, még,.. mit csináljunk? kérdeztem. „mindegy! csak magyar legyen - hangzott a válasz.

- párizsban a magyar követség, brüsszelben a belgiumi magyarok kulturegyesülete, angliában pedig az angol-magyar társaság volt a vendéglátónk. összesen 12 napot töltöttünk külföldön, s ha nagyon tárgyilagosan és sommázva akarnám elmondani tapasztalataimat, akkor egy mondatban így foglalnám össze: londonban kell öltözködni, párizsban étkezni és budapesten élni!
/mti/

- . -

bb 15. „háromezer literesek,, a tehének a kemenesaljai uttörő tsz-ben

vid j vm ká

1962.december 10.

vas megye legnagyobb közös gazdaságában, a három község: kemenesszentmárton, vönöck és mersevát határát egyesítő, több mint 5000 holdas kemenesaljai uttörő tsz-ben ez év elején elhatározták, hogy folyamatosan kicserélik a kiöregedett, s a gyengébben tejelő teheneket. a kicserélt állatok helyére saját nevelésű, törzskönyvezett anyáktól származó úszókat állítottak az istállóba.

a szövetkezet már megvalósította az év eleji elképzelést: a 360 tehén között nincs 3000 liternél kevesebb tejet adó jószág, erre az évre 1,050.000 liter tej értékesítését tervezték, ezt az előirányzatot több százezer literrel túlteljesítik, s körülbelül kétszer annyi tejet adnak közfogyasztásra, mint amikor a három község dolgozó parasztjai még egyénileg gazdálkodtak.

a tervtúlteljesítést elősegíti, hogy az állatokat a leghozzaértőbb emberek gondozzák, akik anyagilag is érdekeltek a tejhozam növelésében. az állatgondozók ugyanis minden liter kifejt tej után 30 fillért kapnak, a gondozásért pedig munkaegységben részesülnek.
/mti/

- . -

10.00/a

- 10 -

1016

Zseli

bb 9. folyamatosan termel már a váci televízió képcsőgyár második automata gépsora - elkészült az „óriás,, televízió képcső mintapéldánya

i kf/kf vm vg

1962.december 10.

az egyesült izzó váci képcsőgyárának termékeit itthon és külföldön egyaránt dicsérik. az üzem nemrégén érdekes minőségi próbát tett: a televíziógyáraknak több elismert külföldi márkájú képcsövet és tungsrám gyártmányt adtak át, természetesen a gyári jelzések, ismertetőjelek nélkül. a tungsrám képcsövek fényesen állták a versenyt, a szakemberek nem tudtak különbséget tenni köztük és a kiváló külföldiek között.

a gyár arra törekszik, hogy most már a mennyiségi igényeket is kielégítse, s teljessé tegye a választékot. ennek érdekében rendezték be, s helyezték az év közepén üzembe a váci képcsőgyárban a második automata gépsort, amely alkalmas már valamenynyire képcső típus előállítására. a nagyteljesítményű gyártósor - a kezdeti zavarok után - ma már folyamatosan termel, s az év végéig több mint 20 000 nagyméretű, 110 fokos, 21 colos képcsövet állít elő. nagyképcsőből egyébként az üzem már kielégíti a tervezett hazai igényeket, sőt ötezetet jugoszláviának is szállít.

a választék bővítésére az egyesült izzó mérnökei elkészítették a külföldi, legújabb divatnak megfelelő „óriás,, képcső mintapéldányát. az eddig ismert legnagyobb 110 fokos, 23 colos, szögletes képcső első darabjairól a szakemberek elismerő véleményt adtak, s így gyártását jövőre megkezdik. a típusválasztékban már csak egy, a 17 colos képcső szögletes, 19 colos változata van hátra. ennek létrehozását külföldi együttműködéssel igyekeznek gyorsítani. az ndk-ban ugyanis a 19 colos képcsövet kidolgozták, a 23 colost még nem. az egyesült izzó most tárgyal az új típusú képcsövek dokumentáció cseréjéről. ezzel - bár a választék teljes lesz - nem ér véget a fejlesztési munka. ha időközben a divat nem is ajánl újabb típusokat, a meglevő képcsöveket finomítják, tökéletesítik.

jövőre a váci gyár több mint 200 000 televízió képcsövet állít elő, jórészt már nagyképcsövet. a legújabb típusból, a 23 colos képcsőből, például huszonötezetet adnak az orionnak./mti/

- . -

10.05/a

- 11 -

1017

Zseli

bb 11. a magyar-francia kulturális kapcsolatok tovább erősödéséről nyilatkozott Yves Gandon, a Francia Pen Club elnöke Budapesten

szh/m/sr

1962. december 10.

A Francia Pen Club küldöttsége a Magyar Pen Club vendégeként tíz napot töltött Magyarországon. A vendégek sokfelé jártak az országban, találkoztak a magyar szellemi élet sok jelentős képviselőjével, meglátogatták a Művelődési Minisztériumot, a Magyar Írók Szövetségét és résztvettek a Magyar Pen Club közgyűlésén.

A küldöttség vezetője, Yves Gandon író, a Francia Pen Club elnöke elutazása előtt nyilatkozott élményeiről az MTI munkatársának:

Bevallom: azok után, amiket az 1956-évi események után az önök országáról hallottunk, kellemesen lepett meg az az őszinte hang, a bírálat, a gondolat szabadsága, amely a magyar írókkal, a magyar kulturális élet vezetőivel folytatott eszmecsereket jellemezte.

- kellemes meglepetés volt számunkra - folytatta Yves Gandon, - az is, hogy mennyire elven itt a szellemi élet. A Pen Club közgyűlésén például meglepően sokan vettek részt s a vita igen érdekes, tartalmas volt.

- a francia és a magyar kulturális kapcsolatok régiek és mélyek. Magyarország egyike annak a három európai országnak, ahol a legjobban ismerik a francia irodalmat. De azt magunk sem gondoltuk volna, hogy magyar kollégáink ennyire tájékozottak legyenek a mai francia irodalomról, mint ahogy ennek nem egyszer tanujelét adták, s amire nem egy művelt francia is büszke lehetne.

- élményeink - mondotta a továbbiakban - csak megerősítenek bennünket abban a tudatban: helyesen cselekedtünk, amikor 1956. után nem a Magyar Pen Club kizárása, hanem ellenkezőleg: jogainak érintetlenül hagyása mellett emeltünk szót a nemzetközi szervezetben. Hogy igazunk volt, azt azóta a magyar-francia kulturális egyezmény nem egy örvendetes eredménye bizonyítja. Szinte alig jelenik meg olyan világirodalmi gyűjtemény Párizsban, amelyben ne lenne képviselve a magyar irodalom is. A közeljövőben előkészítjük egy antológia kiadását, amely a mai fiatal magyar írók java termését foglalja majd magában.

- reméljük, - mondotta befejezőül Yves Gandon, - hogy látogatásunk és ennek a jövő év tavaszára tervezett magyar viszonzása Párizsban, további hasznos láncszeme a két nép kulturális kapcsolatai erősödésének. /mti/

10.10/a

- 12 -

1021 Zeln

bb 14. hatvanféle recept a faldiszító színes üvegmozaikok gyártására vid/te/m/ki

1962. december 10.

A miskolci üvegyárban Béres János főmérnök és Benkő Gyula főtechnológus már hosszabb ideje foglalkozik faldiszító színes üvegmozaikok gyártási módjainak kidolgozásával. A kitartó kísérletek sikerrel zárultak. A két műszaki dolgozó - a piros szín kivételével - hatvanféle színárnyalatot - köztük opál-, narancs-, kék-, zöld-, lila- színű - üvegmozaik-lapocskák gyártásának módját oldotta meg, illetve állította össze ezek készítésének receptjét. Munkájuk azért is jelentős, mert eljárásukkal a mozaikok készítéséhez jelentős részben hazai alapanyag használható fel. /mti/

---

bb 17. hátszáz személyes színházterem oroszlányban

vid/fm/m/tné/fm

1962. december 10.

Komárom megye legfiatalabb városában, Oroszlányban nagy figyelmet fordítanak a zömében faluról városba került lakosság művelődési és szórakozási igényeinek kielégítésére. A helyi lehetőségek felkutatásával és kihasználásával pótolják azokat a kulturális beruházásokat, amelyeknek végleges megvalósítására csak később kerül sor. Új művelődési ház építése például még nem szerepel a második öt éves tervben. Ezért társadalmi munkával bővítették a régi művelődési házat, és most - ugyancsak nagyrészt társadalmi munkával - egy másik régi épületet 700 személyes színházteremmé alakítanak át.

Jelentős eredményeket értek el az általános műveltség emelésében is. Céllal tüzték ki, hogy 1965-ig a városban a dolgozók tanulmányi többsége elvégezte az általános iskola nyolc osztályát. Az idén már a szénbányák 500 dolgozója jár az általános iskola esti és levelező tagozatára, és több kihelyezett iskolát szerveztek. Nagy gondot fordítanak az iskolahálózat fejlesztésére is. Nemrég adták át a város harmadik új általános iskoláját. Több mint 60.000 forintot költöttek az idén az iskolai tanműhelyek felszerelésére. 1965-re elkészül a város gimnáziuma, de - a nagy érdeklődésre tekintettel - az egyik általános iskolában már az ősszel megnyitották két első osztállyal a gimnáziumot. /mti/

10.17 -

-13-

1021 Zeln

bb 12. több mint kilencezer résztvevő a negyedik kerületi tanácstagi beszámolókon - mintegy négy millió forint értékű társadalmi munkát végeztek az újpestiek

i vt/gk vm s r

1962. december 10.

a negyedik kerületi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén többek között megtárgyalta a második félévi tanácstagi beszámoló tapasztalatait és az ideai társadalmi munka tervteljesítését. megállapították: a tanácstagi beszámolókon elhangzott felszólalások arról tanuskodnak, hogy a lakosság érdeklődése a politika, a közügyek iránt fokozódott. ezt bizonyítja a résztvevők száma is, amely meghaladta a kilencezret.

sok értékes javaslat hangzott el a kerület gazdasági, kulturális életének javítására, a közvilágítás, a közlekedés problémáinak megoldására, a kereskedelmi hálózat bővítésére. parkok és játszótérek építéséhez több felszólaló ajánlott fel társadalmi segítséget. többen kifogásolták, hogy a házkezelési igazgatóság dolgozói gyakran hanyagul végzik munkájukat s éppen ezért indítványozták a szigorubb ellenőrzést. kérték a felszólalók egyebek közt, hogy nyissanak gyorsbűfét, a baross utcai szövetkezeti lakótelepen pedig élelmiszerüzleteket. a beszámolókon több mint 300 közérdekű javaslat hangzott el.

megállapította a végrehajtó bizottság azt is, hogy a kerületben bővült a társadalmi munkák köre. amíg korábban majdnem kizárólag a vízvezeték-építések földmunkáihoz, tereprendezésekhez adtak segítséget a kerület lakosai, ma már résztvesznek járdaépítésben, parkosításban, a lakóházak részleges felújításában, sportpályák építésében és felújításában, intézmények bővítésében.

a negyedik kerület fejlesztéséhez - kommunális, egészségügyi, oktatási, népművelési, sport, kereskedelmi és házkezelési területen - nyújtott társadalmi segítség értéke november végéig csaknem négy millió forint volt, s a munkaterv hátralevő részének teljesítésével megközelíti majd a négy és félmilliót.

ez évben különösen a kommunális jellegű feladatok megoldásához nyújtottak értékes támogatást a kerület lakosai, az üzemek dolgozói. így például csaknem 12.000 négyzetméter hidegaszfaltjárdát építettek tizenkét utcában. erdősávot létesítettek a szilas-pataknál, felújították a petőfi téri kis parkot, elültettek majdnem ezer darab, utcai sorfalat és különböző javítási munkákat végeztek az óvodákban, iskolákban, napközi otthonokban./mti/

- . -

10,25 /m

- 14 -

1052 Jel

bb 20. a vállalt 100 kiló helyett 144.5 kiló hust értékesített holdanként az érsekivadkerti dimitrov tsz

vid j vm ká

1962. december 10.

az érsekivadkerti dimitrov termelőszövetkezetben két évvel ezelőtt határozták el, hogy egy hold szántóra számítva 100 kiló hust termelnek, illetve értékesítenek. a vállalat nagy feltűnést keltett a környéken és sokan kétségbe vonták realitását. a 400 hold szántóval rendelkező közös gazdaság már tavaly válaszolt a kétkedőknek, s 40.000 kiló vágóállatot értékesített az idén pedig még ezen az eredményen is túltett. a múlt héten mintegy 22 mázsa hizott sertést szállítottak el a termelőszövetkezetből, s ezzel együtt 57.800 kilóra nőtt az idén értékesített vágóállatok összszülya. egy holdra tehát 144.5 kiló hus termelése jut. a dimitrov tsz-nek egy millió forintos jövedelme lesz az idén állattenyésztésből./mti/

- . -

bb 22. háromezer diák 150 vas megyei középiskolai szakkörben

vid fm/tné vm fm

1962. december 10.

vas megyében 150 középiskolai szakkörben 3000 diák tevékenykedik. a szakkörök munkája kiegészíti a politechnikai oktatást, illetve az üzemi munkagyakorlatokat. az őszi-téli hónapokban az irodalmi, a technikai körök és a nyelvtanfolyamok a népesebbek. az irodalmi körök működését segítik a legutóbb 50.000 forintért vásárolt könyvek. a nyelvtanuló szakkörök tagjai közül 385-en szovjetunióbeli, 433-an ndk-beli, 95-en csehszlovákiai diáktársaikkal leveleznek, több szakkörben orosz, illetve németnyelvű szavaltóversenyre készülnek./mti/

- . -

bb 30. több építkezés kezdődött vas megyében

vid te vm ki

1962. december 10.

vas megyében az utóbbi hetekben több építkezés kezdődött. szombathelyen az ady endre téren 96 lakásos ház alapját készítik. a hámán kató utcában 16 tantermes gimnázium épül. szentgotthárd járási székhelyen 22 lakás építéséhez kezdtek hozzá. ostffyasszonyfán, jánosházán és vámoscsaládon művelődési otthon létesül./mti/

- . -

10.43/a

- 15 -

1052 Jel

bb 16. a napközisek problémáival foglalkoznak az 5. kerület tanács illetékesei

i hi/gk/m/sr

1962. december 10.

az 5. kerületben megvizsgálták az általános iskolák napközi otthonainak és tanulószobáinak helyzetét. a tapasztalatok összegezéséhez a tanács oktatási állandó bizottsága felhasználta a pedagógusok és a nőtanács észrevételeit is. általában az volt a megállapításuk, hogy a napközi otthonok - egymástól és az étteremtől való távolságuk, továbbá a különféle emeleteken, az osztálytermek közötti elhelyezésük miatt - nem elég korszerűek, használható udvara és játékszobája a legtöbb napközi otthonnak nincs. a foglalkoztatók butorzata többnyire típusasztal és szék, amelyek modernnek ugyan, azonban nem felelnek meg a különböző koru gyermekek testi méreteinek, kényelmetlenek.

a napközi otthonok felszerelésére a tanács minden évben jelentős összeget biztosít. egyetlen kifogást talált a vizsgálat: az első osztályos napköziseket nem tudják ebéd után lefektetni, pedig a gyermekek legnagyobb része megszokta az óvodában az ebéd utáni pihenést. szórakozásuk sem egészen zavartalan. a napközis csoportoknak átlagosan mintegy másfél kilométert kell gyalogolniuk - 10-100 méterenként egymást követő, forgalmas utkereszteződéseken át, - amíg a játszótérhez érnek, s még akkor sem biztos, hogy játszhatnak, mert a legtöbb szabad térségen például a károlyi-kertben és - gyakran 15, különféle ávjáratu csoport is található egy időben. ezt a problémát a távlati kerületrendezési tervekben kívánják majd megoldani.

a napközi otthonok továbbfejlesztésében még sok a tennivaló, ugyanakkor azonban a vizsgálat azt is megállapította, hogy a kerületben ez az intézmény fejlődött a legerőteljesebben. tíz év alatt például a napközis gyermekek létszáma a négyszeresére emelkedett, s jelenleg az általános iskolások egyharmadát tudják a napközis tanulószobáiban foglalkoztatni.

a kerületi tanács végrehajtó bizottsága utasította az oktatási osztályt, hogy a napközis osztályokat fokozatosan minden általános iskolában valósítsa meg. a népi ellenőrzési bizottságot felkérték, hogy ellenőrizze a napközi otthonok élelmezését és tapasztalatairól számoljon be a tanácsnak. /mti/

...-

- 16 -

10.50/a

102 2. sz.

bb 24. sok segítséget nyújtottak az idén az új nemzeti államoknak a komárom megyei üzemek

vid te vm ki

1962. december 10.

komárom megyében évről-évre több az olyan üzem, amelynek termékeiből a gyarmati sorból felszabadult, új nemzeti államokba is jut. az esztergomi műszeripari művek például csak tavaly kezdett termelni exportra és az idén már szállítottak nemcsak kubába, hanem ghanába és guineába is orvosi műszereket. ebben az évben küldött először termékeiből tengerentúlra a tokodi üveggyár. a kubába szállított, amputáltak készítésére szolgáló üvegcsövek csomagolása rendkívül gondos, figyelmes munkát kívánt az üzem dolgozóitól. az eredeti terv szerint csak száz tonna üvegcsövet kellett volna exportálniok, de a kubaiak kérésére még negyven tonnát küldtek.

nem kevésbé jelentős az a segítség, amit a megye szakemberei tapasztalataik átadásával nyújtottak. a komárom megyei vasbetongyár lábatlani üzemének 8 dolgozója fél évet töltött Irakban. ezek a magyar szakemberek segítettek a magyarországról szállított, a lábatlani előrefeszített betonalggyár mintájára készült gyár üzembehelyezésénél. az év eleje óta tartózkodik guineában az almaszfűzői tím-földgyár öt szakembere, hogy segítsen a bauxitbányák kitermelésének megindításánál. /mti/

...-

bb 23. már a jövő évi műszaki fejlesztési tervet készítik elő az esztergomi műszeripari művekben

vid te vm ki

1962. december 10.

az esztergomi műszeripari művekben - miután sikerrel teljesítették az idei műszaki fejlesztési tervet - már hozzáfogtak a jövő évi műszaki fejlesztési terv előkészítéséhez. az üzem feladatainak megfelelően ismét a gyártmányfejlesztésre fordítják a legnagyobb gondot. tizennyolc új, várhatóan nagy keresletnek örvendő orvosi műszert kísérleteznek ki. új típusu kvarclámpák egyike a kis háztartási asztali lámpa, amelynek gyártását jövőre akarják megkezdeni. külföldi tapasztalatok és saját elképzeléseik alapján alakítják ki a világpiacon is keresett félautomatikus autoklávok mintapéldányait. hat atmoszférikus nyomással működő sterilizátort szerkesztenek. ezzel olyan vírusokat és baktériumokat is el tudnak majd pusztítani, amelyeknél az eddig használt 2.5 atmoszférikus nyomású sterilizátorral nem értek el eredményt. a mérés-technikai központi laboratórium terveit szerint készítik elő a márklín-rendszerű fémépítő elemeket, amelyekből nemcsak orvosi rendelőkben, hanem bárhol könnyen összeállíthatják a tetszés szerinti asztalokat, székeket és más berendezési tárgyakat. /mti/

...-

- 17 -

11.00/a

1102 2. sz.

bb 19. kétemeletes öltöző- és mosdóépület készül a máv dolgozóinak székesfehérvárott

vid/te/m/ki

1962. december 10.

székesfehérvárott kétemeletes öltöző- és mosdóépületet építenek a máv dolgozóinak, a létesítményt központi fűtéssel és vízmelegítő berendezéssel látják el, a külön női és férfi részből álló épület a jövő év májusára készül el. /mti/

---

bb 21. komárom megyében már csaknem valamennyi uttörőszervezetnek van testvére kisz-szervezete

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 10.

komárom megyében szoros a kapcsolat az uttörő és a kisz-szervezetek között. sokszor végeznek közösen társadalmi munkát, a tatabányai petőfi-iskolások például a x-es körzeti kisz-fiatalokkal együttesen hozták rendbe az ifjuság házának udvarát, az ácseszérik a strand, a bársonyosiak és a rédeiek a művelődési ház építkezésénél dolgoztak közösen. gyakran találkoznak a pajtások a kiszesekkel kirándulásokon, klubdelutánokon, szellemi vetélkedőkön is. ácsön együttes könyvankétot tartottak, a tatabányai kossuth iskolások filmszemináriumot indítottak a patronáló kisz szervezettel közösen. többhelyen közös szakkört alakítanak. így bakonysárkányon politechnikai, nagyigmádon motorszerelő, bábolnán lovas és zeneszakör működik. a dorogi járás több községében közös művészcsoporthoz szerveztek. oroszlányon, tokodon nagyigmádon és másutt a kisz-fiatalok rendszeresen látogatják az uttörőrajokat. három év alatt nyolcszázra emelkedett a megyében az ifivezetők száma, és már a legkisebb falvakban, pusztákban is segítik az uttörőcsapatok munkáját.

az együttműködés eredményeként a megyében már csaknem valamennyi uttörőcsapatnak van testvér kisz-szervezete. /mti/

11.02/a

- 18 -

1105 Zm

bb 26. jövőre több ezer holddal növekszik a duna-tisza közti zöldségtermő terület

vid/j/m/ká

1962. december 10.

az ország legnagyobb zöldségeskertjében, a duna-tisza közén jövőre 5300 holddal növekszik a zöldségfélék, elsősorban a konzervipari növények: a paprika, a paradicsom, az uborka és a zeller termőterülete. a legnagyobb összefüggő zöldségest a duna mentén, mintegy 25 kilométer hosszan alakítják ki a termelészövetkezetek. itt kora tavasztól késő őszig váltják egymást a legkülönbözőbb zöldségfélék. jövőre a palántanevelést is nagyüzemi formák között oldják meg. több helyen tsz-közi palántanevelőket hoznak létre. méreteit tekintve az országban egyedülálló lesz a kecskeméti béke termelészövetkezet palántanevelő telepe, ahol több mint 220, melegbizzel fűtött hollandiágyban és 5 nagy méretű üvegházban nevelik majd a palánták millióit a kecskeméti környéki termelészövetkezetek részére. hasonló központi palántanevelő üzemet hoznak létre solton is, ahonnan a duna-menti közös gazdaságokat látják majd el előnevelt növényvel. kalocsa vidékén, a híres fűszerpaprikatermő tájon több mint 60.000 négyzetméter területű ablak alatt nevelik a paprikatöveket a korai kiültetéshez. /mti/

---

bb 28. a februári kulturális szemlére készül a buzsáki népi együttes

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 10.

a „szocialista kulturáért”, jelvénnel kitüntetett buzsáki népi együttes knézits istván fiatal pedagógus irányításával - minden évben új műsorral lép a közönség elé. eddig a helyi népi hagyományokból összeállított zenés-táncos műsoraikkal szerepeltek nagy sikerrel. a 45 tagú együttes most háromfelvonásos népballadával készül a februári kulturális szemlére. a monda szerint a falu melletti nagyberekben élt szende báró, akinek egyik juhásza beleszeretett a báró szép leányába. a fiatalok megszótktek, a báró azonban elfogatta és felakasztatta a juhászlegényt a leányát pedig hazavitette. ezt a mondát elevenítik fel a színpadon az együttes tagjai, s ezenkívül régi majális-játékokat is bemutatnak. /mti/

11.30/a

- 19 -

1105 Zm

bb 29. karácsonyra megnyilik borsod megye első állandó falusi képtára

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 10.

a borsod megyei erdőbénye községben két éve nyílt meg tokaj-hegyalja egyik legszebb művelődési otthona. azóta fellendült a község kulturális élete. a dolgozók esténként ismeretterjesztő előadásokat hallgatnak, olvasnak vagy a különféle szakkörök munkájában vesznek részt. a jólműködő művelődési otthon szívesen felkeresik a miskolci és a debreceni színház művészei, valamint a borsodban élő képzőművészek is. a festőművészek eddig két kiállítást rendeztek erdőbényén. a nagobbbrészt tokaj-hegyalja tájait és lakóinak életét bemutató kiállítások annyira megnyerték a dolgozók tetszését, hogy állandó kisgaléria felállítását kérték erdőbényén. kezdeményezésüket a tanács támogatta és a képzőművészek segítségével a korszerű művelődési otthonban rendezte be az ország első állandó falusi képtárát. erre a célra a képzőművészek - többek között budapestről fenyő a. endre, borsodból lukovszky lászló és feledy gyula, debrecenből biró lajos, szentendréről pedig pirk jános festőművész - 48 olajfestményt és grafikát ajánlottak fel. a tanács pedig az országos képzőművészeti kiállításon vásárolt 18 képpel gazdagítja a képtár anyagát. a falusi kisgalériát - amelynek anyagát évről-évre cserélik - december 22.-én, karácsonyra nyitják meg. /mti/

---

bb 33. egymillió forint a hajdusági könyvtárak fejlesztésére

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 10.

mint ismeretes, január elsejétől kezdve az ország valamennyi ötezer lakosnál többet számláló községe függetlenített könyvtárost kap. a határozat végrehajtására hajdu-bihar megyében is készülnek. az ötezer lakoson felüli községek közül nádudvar, kaba, komádi, egyek, hajdudorog, hajduhadház és balmazújváros már kapott könyvtárost. január elsejével nagylétán, józsan, hosszupályiban, hajdusámsonban, vámospércsen, földesen, tiszacsegén, nyiradonyban és nyiracsádon kezdi meg munkáját függetlenített szakember.

egymillió forintot költenek a könyvtárak korszerűsítésére, épületek tatarozására, a könyvállomány és a berendezések kiegészítésére. /mti/

11.38/a

- 20 -

1158 *Zur*

bb 25. rozsszönyeggel kötik meg a kiskunsági futóhomokot

vid j vm ká

1962. december 10.

a kiskunság vidékén évente több mint 10.000 hold terméketlen, buckás homoktalajt készítenek elő új nagyüzemi szőlősök és gyümölcsösök létesítésére. a lánctalpasok százai dolgoznak a sokszor 3-4 méter magas „homokhegyek” elmozdításán. az idén is mintegy 16 millió köbméter homokot mozgattak meg és egyengettek asztalsícséket azonban a legkisebb szél is könnyen elhordja, ami különösen tavasszal veszélyes: a fiatal kelésü vetésben és a gyenge palántákban több milliós károkat okozhat a homokverés. a defláció megelőzésére a megbolygatott területeken szalmázással, illetve rozsvetéssel kötik helyhez a talajt. az idén csak a kecsekemét környéki termelőszövetkezetek 10, a megye közös gazdasági pedig összesen 35 vagon rozst kaptak erre a célra. a fiatal telepítésű gyümölcsösök sorközeiben üde látványt nyújtanak a zöld „rozsszönyegek”. /mti/

---

bb 34. meghalt kallós ilona ujságíró

j vm hk

1962. december 10.

hosszu ideig tartó, súlyos betegség után, 51 éves korában vasárnap elhunyt gábor pálné, kallós ilona ujságíró, a munkásmozgalom régi harcosa. betegségét megelőzően a szabad népnél, a minisztertanács tájékoztatási hivatalában, majd a pesti műsor szerkesztőségében dolgozott. kallós ilonát a magyar ujságírók országos szövetségének halottjának tekintik. temetésének időpontját később közöljük. /mti/

---

bb 27. fennállása 15. évfordulójának megünneplésére készül a méhkeréki román nemzetiségi együttes

i vid/fm/tné vm fm

1962. december 10.

méhkerék termelőszövetkezeti község román nemzetiségi együttese februárban ünnepli fennállásának 15. évfordulóját.

az együttes munkáját kezdetben turku máriusz pedagógus - józsef attila ifjúkori ismerőse - irányította, több éve pedig duló györgy fiatal tanár, a helyi népfront-bizottság titkára, az együttes alapító tagja vezeti. az idén kisz-fiatalokkal „frissítették fel” a művészcsoporthat, amely a jubileum alkalmából új műsor bemutatására készül. /mti/

12.00/a

- 21 -

Maz

bb 32. újabb közép - és általános iskolák építését tervezik a viharsarokban

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 10.

Békés megyében évről-évre több fiatal jelentkezik a középiskolákba. a gimnáziumok már szűknek bizonyulnak, s ezen új iskolák és tantermek építésével segítenek. Békéscsabán jövőre háromemeletes, 12 tantermes gimnázium építését kezdik meg 7,380.000 forintos beruházással. az új gimnáziumhoz téli tornacsarnok építését is tervezik, gyulán a régi gimnázium mellett nyolctantermes gimnázium épül fel jövőre. Sarkadon és Battonyán négy-négy tantermes épülettel bővítik a gimnáziumokat.

ezenkívül általános iskolákat és óvodákat is építenek megyeszerte. Békéscsabán, a vásártéren tervezett új lakótelepen még az idén tiz-tantermes általános iskola alapozását kezdik meg. nyolc-tantermes általános iskolát kap Békéscsabán az Erzsébethegy nevű munkáslakta terület, Szeghalmon szintén nyolc-tantermes, Gerendáson négy-tantermes általános iskolát, Szeghalmon és Gádoson óvodát építenek.

az általános és középiskolai építkezésekre mintegy 40 millió forintot költenek állami beruházásból. /mti/

---

bb.35. Lengyel egészségügyi küldöttség érkezett budapestre

k/ms/a hk

1962. december 10.

Dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszter meghívására a hétfőre virradó éjjel Jerzy Sztachelski, a lengyel népköztársaság közegészségügyi minisztere vezetésével orvosprofesszorokból álló hattagú lengyel egészségügyi küldöttség érkezett budapestre. a delegációt a keleti-pályaudvaron Dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszter, Dr. Simonovits István, az egészségügyi miniszter első helyettese és Dr. Vilmon Gyula miniszterhelyettes fogadta. ott volt a fogadtatáson Henryk Grochulski budapesti lengyel nagykövete. a küldöttség látogatásának célja, hogy megtárgyalja és aláírja a magyar-lengyel egészségügyi együttműködési egyezmény 1963. évi munkatervét. a vendégek egy hetet töltenek Magyarországon és több egészségügyi intézményt felkeresnek. /mti/

..-

13.06/a

- 22 -

1316 2su

bb 37. Időjárásjelentés

tm/m

1962. december 10.

a meteorológiai intézet jelenti december 10-én, hétfőn 13 óra-
kor:

havazások, havasesők

az enyhe, óceáni eredetű légtömegek elárasztották nyugat és közép-európát és fokozatosan haladnak kelet-európa felé. hatá-
sukra sokfelé esik az eső, vagy a hó. európa északi felében sok-
felé viharos erejű szelek fujnak. hazánkban tegnap felhős,
párás, helyenként ködös idő volt. több helyről jelentettek ki-
sebb havazást, de a csapadék mennyisége sehol sem haladta meg az
egy millimétert. a hőmérséklet napközben sem emelkedett 0, sőt
helyenként mínusz 4-5 fok fölé. ma hajnalban a levegő hőmérsék-
lete országsszerte mínusz 3-9 fok között volt. ma délelőtt az
ország északi felében esik a hó, a déli részeken párás, ködös
az idő. a reggeli jelentések alapján budapesti szabadság-hegyen
és galyatetőn 16, kékestetőn 20, dobogókőn 22, zircen 25, far-
kasgyepűn 44 centiméter vastagságú hóréteg található. budapesten
vasárnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz 3.7 fok volt, a
sokévi átlagnál 5.3 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten
a hőmérséklet mínusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás
760 milliméter, alig változik.

várható időjárás kedd estig: felhős idő, havazásokkal, havas-
esőkkel. mérsékelt, változó irányú, később a dunántúlon
megélnkülő északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai
hőmérséklet 0, mínusz 5 fok között, legmagasabb nappali hőmér-
séglet holnap 0 fok körül. a duna vízállása 113 centiméter./mti/

---

bb 36. mikro-autóbuszjárat a naphegyen

tm/m/ki

1962. december 10.

a fővárosi autóbuszüzem értesíti az utazóközönséget, hogy
december 10-től „n„ jelzéssel a pauler utca és hegyaljai ut
között a naphegyen át a reggeli és délutáni csúcsgalimi idő-
ben mikro-autóbuszjáratot közlekedtet. utvonal: pauler utca-
roham utca - attila utca - krisztina tér - mézáros utca - róka
utca - tigris utca - párdue utca - naphegy tér - dezső utca
- czakó utca - hegyaljai ut végállomás. megállóhelyek hegyaljai
ut felé: pauler utca végállomás, alagut utca, krisztina tér,
tigris utca 21. naphegy tér, hegyaljai ut végállomás. megállók
pauler utca felé: hegyaljai ut végállomás, naphegy tér, tigris
utca 12., ág utca, pauler utca végállomás. /folyt.köv./

13.40/a

- 23 -

B43 2. mellé

bb 36. /mikro-autóbuszjárat ... 1. folyt./ m

a Pauler utcától az első kocsi 6 órakor, az utolsó 19 órakor, a Hegyaljai uttól az első kocsi 6.07 perckor, az utolsó kocsi 19.07 perckor indul. napközben 8. óra 30 perc és 13 óra között a közlekedés szünetel. vasárnap- és munkaszüneti napokon egész nap közlekedik a viteldíj 1 forint. /mti/

- . . -

bb 38. karácsonyi divatáru kiállítás nyílt a tanács köruton
t re/tr vm ki 1962. december 10.

hétfő délelőtt a belkereskedelmi minisztérium ruházati főigazgatóságának tanács köruti mintatermében kiállítás nyílt. a karácsonyig tartó bemutatót a budapesti rövid- és kötöttáru, valamint a divatáru nagykereskedelmi vállalat rendezi. olyan praktikus cikkeket mutatnak be, amelyek minden áruházban, illetve szaküzletben kaphatók. többek között kiállítanak a divatnak megfelelően újvonalú táskákat, női és gyermek kötöttárukat különböző színben és mintában. a bemutatót közvéleménykutatás alapján rendezték és a kiállítás vezetői igyekeznek az érdeklődők segítségére lenni. /mti/

- . . -

bb 40. az utóbbi napokban 4-5 centimétert „hízott”, a balaton jege - megkezdődött a jégtermelés

vid j vm ká 1962. december 10.

a napok óta tartó, kemény hideg hatására a befagyott balaton jege napról-napra vastagodik. az utóbbi napokban és éjszakánként 4-5 centiméternyit „hízott”, a magyar tenger jégpáncélja, s helyenként elérte a 15 centiméteres vastagságot. a vidám korcsolyázók és a fakutyázó üdülővendégek mellett hétfőn reggel megjelentek a balatonon a „jégtermelő” brigádok is, hogy feltöltsék az üdülőket, vállalatok kezelésében lévő vermeket. a síófoki halászati vállalat csaknem 100 főnyi dolgozója keszthely, balatonszemes környékén láttatott dolgozóhoz. /folyt. köv./

14.45/a

- 24 -

Mit 2. sz.

/bb 40. az utóbbi napokban. .... 1. folyt./vm

a balatonmenti termelőszövetkezetek is részt kértek ebből a jól jövedelmező munkából: több vállalattal, üdülővel kötöttek szerződést jégtermelésre. a síófoki egyetértés termelőszövetkezet például a jégverem feltöltésére vállalkozott. /mti/

- . . -

bb 41. a nógrádi szénmedence székvölgyi bányüzeme befejezte évi tervét

vid te vm szf 1962. december 10.

a nógrádi szénmedence legjobb bányüzemei kimagasló termelési eredményekkel zárják az évet. a nógrádi bányüzemek közül vasárnap elsőként a székvölgyi lejtősakna bányászai teljesítették egész évi tervüket. az üzem nyolc szénlőcsapata közül különösen gajdár pál 39 tagú brigádja tűnt ki. a brigád 3.500 tonna szenet adott eddig esedékes évi tervén felül. ennek a brigádnak jelentős szerepe van az évi terv befejezésében. az év hátralevő részében még nyolcezer - kilencezer tonna szenet adnak terven felül a székvölgyi bányászok. /mti/

- . . -

bb 42. hétfőn teljesítették évi tervüket tatabánya legnagyobb aknájának bányászai

vid te vm szf 1962. december 10.

a tatabányai szénmedence legnagyobb aknájának, a tizenegyesnek bányászai hétfőn felszínre küldték az évi tervük teljesítéséhez szükséges utolsó csille szenet.

a tizenegyes aknán kívül az évi terv befejezését jelentették a meddőfeldolgozó üzemből is, ahol a bányákból kikerülő meddőből 3000-4000 kalóriás szenet nyernek vissza. /mti/

- . . -

15.00/n

-25-

Mit 2. sz.

bb 39. Leonardo da Vincitől a pentaprizmás fényképezőgépig - fényképezéstörténeti kiállítás nyílt az országos műszaki könyvtárban

t tz/te vm ki

1962. december 10.

hétfőn délelőtt nyílt meg az országos műszaki könyvtárban a fényképezéstörténeti kiállítás, amelyet a magyar fotóművészek szövetsége, a műszaki emlékeket nyilvántartó és gyűjtő csoport, az ofotért és a műszaki könyvtár rendezett.

a mintegy 250 bemutatott tárgy - amint dr. Sevcsik Jenő, a fényképezés szakterületének kiváló ismerője a megnyitó közönsége előtt elmondotta - végigvezet a fotográfia egész fejlődésén Leonardo da Vinci camera obscurájától, amely már meg tudta rajzolni a képet, de rögzíteni még nem, az első daguerottpiákon keresztül a legkorszerűbb, szinte mindent tudó precíziós műszerszámba menő fényképezőgépig.

láthatók a kiállításon például az első, nagyrészt fából készült fényképezőgépek, amelyekkel még fél óráig tartott egy-egy felvétel, hiszen a negatív és a pozitív anyag egyaránt nagyon messze volt még a mai fényérzékenységtől.

kiállították a fényképezés fejlődése egyik legnagyobb alakjának a magyar petzval József akadémikusnak a képét, aki egy évvel a gyakorlatilag is használható fényképezés felfedezése után már megtervezte az első nagy fényerősségű 3.3 lencserendszert, amelynek iparszerű gyártása azonban csak körülbelül 50 évvel utóbb, a századforduló táján vált lehetségessé.

vetítéssel mutatják be a kiállításon a múlt században készült első daguerottpiákról készült diákat, köztük a világ első fényképét, valamint Kossuth Lajos 1851-ben és Liszt Ferenc 1886-ban készült képét.

a kiállítás másik részében a mai legkorszerűbb fényképezőgépek és fényképezési segédeszközök láthatók, köztük a nálunk is kapható félautomaták, a pentaprizmás, tehát olyan tükröreflexes gépek, amelyekkel szem magasságból is lehet fényképezni, a színes fényképezésre különlegesen alkalmassá tett objektívek stb. csupa olyan gép és egyéb berendezés, amely az ofotért boltjaiban kapható is.

a kiállítás három hónapon át marad nyitva és hétköznaponként 10 és 20, vasárnaponként 9-13 óra között tekinthető meg az országos műszaki könyvtár muzeum utcai épületében./mti/

15.15/n

-26-

15.28 Zseli

bb 46. ezer előadásos félmillió ifjú néző - előkészületben: három új magyar színdarab - a Déryné Színház sajtótájékoztatója

t v/hné vm sr

1962. december 10.

a magyar sajtó házában hétfőn Ascher Oszkár, az Állami Déryné Színház igazgatója ismertette a színház ifjúsági előadásainak eredményeit, programját és az előkészületben levő új magyar darabokat.

elmondotta, hogy a Déryné Színház 1958 november 26-án kezdte meg ifjúsági előadásait. a négy év alatt számos klasszikus és mai tárgyú színpadi alkotást ismertettek meg a fiatal nézőkkel, elsősorban a középiskolás diákokkal. a Déryné Színház ifjúsági előadásai száma meghaladta az ezret és több mint félmillió nézőt szórakoztattak. az eddig bemutatott darabok közül a legnagyobb sikert a Légy jó mindhalálig, a Pál utcai fiúk, a Tom Urfi kalandjai, a Koldus és királyfi, a Kőszívű ember fiai és a Ludas Matyi aratották.

a színház az idei évadban is több ifjúsági témájú színpadi alkotást tűz műsorára. nagy sikerrel játsszák már Gárdonyi Géza: Egri csillagok című regényének színpadi változatát, s ifjúsági előadásokat tartanak majd a nemrég bemutatott Antigonéból is. januárban Dickens Twist Olivér című regényének színpadi változatát viszik színre Szécsi Ferenc rendezésében. ugyancsak játsszák majd a fiataloknak - a felnőttek előtt már nagy sikert aratott - Fekete Gyémántok című darabot is.

a színház igazgatója beszélt az előkészületben levő új magyar darabokról. elmondotta, hogy a következő hónapokban műsorra tűzik Kerekes Imre: A Siker Titka című vígjátékát, amellyel új színpadi szerzőt avat a színház. Boross Elemér Sültgalamb című vígjátéka áprilisban kerül műsorra. a darab rendezője Kalmár Tibor. a színház „házi szerzője”, Örsi Ferenc, - akinek a harmadik darabját készülnek bemutatni - Keserves Szerelm című új parasztdrámát, amelyet Csongrádi Mária rendez majd./mti/

15.30/n

-27-

MTI

bb 45. ,,egyetlen évben sem készültek fel ilyen alaposan a könyvvásárra,, - kiállítás nyílt a könyvklubban - sajtótájékoztató a téli könyvvásárról

t v/hné vm fm

1962.december 10.

a téli könyvvásárról tartott sajtótájékoztatót a kiadói főigazgatóság hétfőn a könyvklubban. dr. köpeczi béla, a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságának vezetője elmondotta, hogy a téli könyvvásáron 163 könyvujdonság jelenik meg, 2,700.000 példányban. ezt a listát további 400 - régebben megjelent - mű egészíti ki, mintegy kétmillió példányban. egyetlen évben sem készültek fel ilyen gondosan a kiadók és a terjesztők a téli könyvvásárra és soha még ilyen gazdag választék nem állt az olvasók rendelkezésére, mint az idén. kaphatók új, érdekes verses kötetek: benjámín lászló, csanády jános, garai gábor, mátyás ferenc, polgár istván és vas istván tollából. ott lesznek a boltokban a legnépszerűbb klasszikusok: arany, ady, józsef attila, kosztolányi petőfi verses-kötetei is. a mai magyar prózairodalmat - többek között - bernáth aurél a muzsa körül, dienes andrás bogáncs hadnagy, fejcsendre rozsdametű, illés béla a vér nem válik vízzé, sikendré hősköltemény prózában, timár máté asszonycsere című műve képviseli. bőséges a választék leporellókból és mesekönyvekből is. kapható majd elég leányregény és a fiuknak pedig coopertól és vernéttől gárdonyiig és mériczig sok-sok izgalmas, szép regény áll rendelkezésre. új sorozatot is indít a méra ferenc könyvkiadó - az életrajz-sorozatot, továbbá a népszerű buvár-sorozatban újabb ismeretterjesztő kötetek látnak napvilágot. a művészeti könyvek közül kiemelkedik Magyarország történetének képeskönyve és a kubai fotóalbum.

a politikai művek között megjelenik hruscsov beszédeinek gyűjteménye, továbbá az ismeretterjesztő könyvek sorában az emberi test című kétkötetes mű újabb kiadása, békés istván új magyar anekdotakincs című könyve és a gondolat kiadó új sorozata: a sikerkönyvek. az új magyar lexikon utolsó, hatodik kötete is kapható a könyvvásáron.

/folyt. köv./

15.45/n

-28-

/bb 45.,,egyetlen évben.....1.folyt./vm

a téli könyvvásárra felkészültek a könyvterjesztők is. az idén 330 könyvesbolt, 240 könyvpavilon és alkalmi árusítóhely, 600 üzemi terjesztő és 8000 falusi bizományos vesz részt a vásár lebonyolításában. különösen falun készítették jól elő az ünnepi eseményeket: októberben és novemberben 180 író-olvasó találkozón hívták fel a figyelmet a könyvvásárra s decemberben még számos baráti összejövetelt, irodalmi vetélkedőt és könyvtombolát rendeznek a községekben.

dr. köpeczi béla a magyar könyvkiadás 1962. évi eredményeiről szólva elmondotta, hogy az idei könyvforgalom előre láthatólag eléri a 660 millió forintot és így mintegy 50 millióval haladja meg az előző évit.

a tájékoztató után ünnepélyesen megnyitották a könyvklubban a téli könyvvásár kötetekének kiállítását, amelyen mintegy 600 könyv szemlélteti a magyar könyvkiadás idei eredményeit./mti/

- . -

bb 47. kitüntetés

k sr vm

1962.december 10.

a népköztársaság elnöki tanácsa komlós aladárnak, az irodalomtudományok doktorának, a magyar tudományos akadémia irodalomtörténeti intézete tudományos főmunkatársának, több évtizedes irodalomtudományi munkássága elismeréséül 70. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetést dobai istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára, ligeti lajos akadémikus a magyar tudományos akadémia alelnöke, óvári miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese./mti/

- . -

15-46/n

-29-

bb 43. hétfőn teljesítette évi tervét az állami butoripar

i sz/tr-lm ki

1962. december 10.

a könnyűipar üzemei közül a butorgyárak járnak elől az évi termelési terv teljesítésében. a napokban már több üzem, köztük a budapesti minőségi butorgyár, a debreceni hajlitott butorgyár, a duna butorgyár, a szegedi butorgyár, a szék- és faárugyár, valamint a budapesti butorgyár dolgozói jelentették, hogy eleget tettek évi tervek kötelezettségüknek. a butoripari igazgatóság legújabb jelentése pedig már arról számol be, hogy hétfőn az egész iparág teljesítette 1962-es termelési tervét.

a gyárak jelentős exportmunkára vállalkoztak és a terven felüli készítmények gyártásához, már hozzáláttak. az év végéig a tervekhez képest 4-5 százalékkal több terméket adnak, s ennek többségét exportra szánják, mert ezzel akarják fedezni a jövő évben érkező automata-gépsorok devizaköltségeinek egy részét. a butoripar tervteljesítéséből azonban több áru jut a hazai vásárlóknak is. néhány gyárban hamarabb kezdhették meg a jövő évre tervezett új butortípusok sorozatgyártását. az angyalföldi butorgyár és a duna butorgyár például az új garnitúrákból 100-100 szobaberendezést még ez évben átad a belkereskedelemnek.

a termelési terv korábbi befejezése a gyáraknak módot ad arra, hogy alaposabban felkészüljenek a jövő évre, amikor nemcsak az új gyártmányok jelentenek nagyobb feladatot, hanem a termelés 14-15 százalékos növelése is, hogy a lakosságot az eddiginél jobban elláthassák a különböző lakberendezési tárgyakkal.
/mti/

--

bb 51. megnyílt a csehszlovák iparművésznők kiállítása

tr-lm sr

1962. december 10.

hétfőn kántor andor festőművész, a képző- és iparművészeti gimnázium igazgatója megnyitotta kornelie nemecková és marie ruzková csehszlovák iparművésznők kiállítását, a csehszlovák kultúra kiállító helyiségében. a csehszlovák iparművészeti kiállítás két hétig tekinthető meg, naponta 10 és 18 óra között a csehszlovák kultúra helyiségében budapest, 6. népköztársaság utja 21./mti/

--

16.08/n

-30-

112

bb 44. a jövő év második felében befejezik a faluvillamosítást - az idei villamosítási program befejezéseként a még hátralevő hat községben is kigyullad a fény karácsonyra

i szf/te szb ki

1962. december 10.

nevezetes lesz az 1963. esztendő az ország villamosításának történetében: legkésőbb az év második felében befejezik a faluvillamosítást. az 1962. évi terv 91 község villamosítását írta elő. ebből december 1-ig nyolcvanötöt kapcsoltak be a villamosítóhálózatba az áramszolgáltató vállalatok, a még hátralevő hat községbe karácsonyra eljut a villany.

jövőre már csak 17 község bekapcsolása marad. zala megyében hét, szabolcsban és hajdu-biharban pedig 5-5 távoli faluból kell még számítani a petróleumlámpát. amint ez megtörténik, az ország mind a 3.207 községében villany világít majd, terjeszti a kultúrát a művelődési házakban, lehetővé teszi új filmszínházak, egyéb kulturális intézmények megnyitását, a háztartási gépek terjedését.

a vidék azonban közben állandóan fejlődik, új települések létesülnek. már is nagyon sok olyan kisebb település van, amelyek még nem alakultak községgé, de ugyanúgy igénylik a villanyfényt, mint a falvak. a községek bekapcsolásának befejezése után ezekre kerül sor. minden olyan külterületi lakóhelyre, településre elvezetik a villanydrótot, ahol harminc háztartásnál több van. ez a munka 1968-ig fejeződik be.

jövőre teljes erővel folytatják a termelészövetkezetek villamosítását is. a jelenleg nyilvántartott 6.980 termelészövetkezeti üzemegységből ez év végéig 3.350-ben lesz már villany, ami azt jelenti, hogy a gazdaságok villamosgépekkel fejleszthetik a termelést. jövőre 634 üzemegység bekapcsolását tervezik.
/mti/

--

bb 48. enyhe óceáni légáramlás, esőzés, havazás közép-európában - nem lesz tartós az enyhülés

cs - vid ö kz/hné szb ká

1962. december 10.

a szárazföldi eredetű hideg légtömegek uralmát a hétfőre virradó éjszaka megtörte az az atlanti óceánról jött, viszonylag enyhe légáramlás, amely 600-1000 méter magasságban vonul délkeletnek. németország, ausztria és csehszlovákia térségében az enyhe légtömegek hatására kiterjedt esőzés kezdődött.

/folyt. köv./

16.14/n

-31-

112

bb 48. /enyhe óceáni.... 1. folyt./- szb

rálunk hétfőn reggel az északi megyékből havazást jelentettek. a hőmérsékleti viszonyokat egyelőre még nem befolyásolta lényegesen a magasan áramló enyhe levegő: a kékestetőn hétfőn hajnalban plusz 1 fokot mértek ugyan, de néhány órával később már ismét mínusz 3 fokig szállt le a hőmérő higánya és havazás kezdődött. hasonló jelenséget észleltek a misina-tetőn is. eszerint a kárpát-medencében megüledett hideg légréteg már csak pár száz méter vastag, a melegebb légréteg - ha le is száll a talajszintig - valószínűleg nem okoz tartós enyhülést. a sarkvidékekről ugyanis újabb hidegfront indult el délnek, s ez hétfőn reggel már elérte a skandináv államokat.

x x x

jónéhány közös gazdaságunkban az elmúlt évekhez mérten korán beköszöntött havazás jelentős területen kinn találta a kukoricát és a cukorrépat, mint a hétfői jelentések beszámolnak róla, most már mindenütt lemondtak arról, hogy kedvezőbb időre várjanak, a rendkívüli nehézségek közepette, néban-fagyban is folytatják a betakarítást vas megyében. a répcelaki termelőszövetkezetben ötletes, s az első napok tapasztalatait nézve, eredményes módon gyorsítják a munkát. kaszával rakodógépüket, az ugynevezett máhladert használják e célra. a gumike-rekű traktor után akasztott gép 20 centis hóban is könnyűszerrel dolgozik. szárastól levágja a kukoricát, s elevátorral a pótkocsiba továbbítja. a szárastól-levelestől betakarított kukoricát áteresztik a cséplőgép dobján, a törekrázó szabályosan kiszórja az összetört torzsákat, a szálmarázó pedig - mintha silógépen ment volna keresztül - eltávolítja a felaprózott szárat. a szem, mint nyáron a gabonacséplésnél, tisztán kerül a zsákba. a gép 10 óra alatt 40 mázsa kukoricát csépelet el.

győr-sopron megyében külön prémiummal jutalmazzák a rendkívül nehéz munkát. mezőrsön például minden 100 kiló letört kukorica után 5 kiló prémiumot számolnak el. felemelt munkaegységet, vagy prémiumot juttatnak a cukorrépa és a kukorica szállításában résztvevő fogatosoknak és traktorosoknak is.

a sokhelyütt nehézségeket okozó havazás kétségtelenül hasznos az őszi vetésekre. heves megyében, ahol már november 1 előtt az összes kalászosok magja a földben volt, s időben végeztek a betakarítással is. hétfőn a kora délutáni órákban már összefüggő hótakaró védte a szépen fejlett, egyes helyeken már erőteljesen bokrosodó gabonákat a hideg ellen. /mti/

-.-

16.20/n

-32-

bb 49. befejeződött a kgst növényvédelmi állandó munkacsoportjának budapesti ülése - a nemzetközi együttműködés eredményeként jövőre létrejön hazánkban az egységes növényvédelmi prognózis-rendszer

t le szb ká

1962. december 10.

a kgst-államok növényvédelmi állandó munkacsoportja 1962. december 4-8-ig értekezletet tartott budapestben a növényi kártevők, betegségek és gyomok elleni védekezés nemzetközi megszervezésének kérdésében.

napirenden szerepelt a növényvédőszernek 1963-ban sorra kerülő nemzetközi kipróbálása, amely lehetővé teszi az egyes szerek hatásosságának és egyéb, - például munkavédelmi - kérdéseinek többoldalu vizsgálatát. kidolgozta a munkacsoport a kártevők és betegségek elterjedésének nyilvántartási és előrejelzési módszereit, valamint az optimális védekezési időpont előrejelzésének módszereit. az almamoly, az atkák, a répabarkó, a burgonyabogár, a szövőlepké és a különböző üszögféleségek, valamint a dohányperonoszpóra kártételének megelőzésére szolgáló védekezési eljárásokat.

munkaprogramjában a munkacsoport előirányozta azoknak az eljárásoknak és intézkedéseknek - így a szüret előtti várakozási idők, a megengedhető vegyszermaradványok megállapításának, stb. - a kidolgozását, amelyek a vegyszeres védekezés nem kívánatos következményeinek megszüntetését biztosítják.

x x x

a kgst-államok növényvédelmi állandó munkacsoportjának ülése után az mti munkatársa nagy bálinttól, a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálatának igazgatójától, a munkacsoport elnökétől kért tájékoztatást arról a segítségről, amelyet a növényvédelem terén kialakult nemzetközi együttműködés nyújt a magyar mezőgazdaságnak.

- a növényvédelem az utóbbi időben világszerte rendkívül gyors ütemben fejlődik. ennek egyik oka, hogy a terméshozamok növelésének ma már a kártevők és betegségek elleni védekezés az egyik legfőbb eszköze, a másik ok pedig az új védekező szerek gyártásának, általában a kemizálásnak nagyarányú fellendülése. a szocialista országokban a fejlődést még az is sürgeti, hogy a mezőgazdasági nagyüzemekben új lehetőségek tárulnak fel és új feladatok várnak megoldásra ezen a téren is. mindebből nyilvánvaló, hogy a növényvédelemmel kapcsolatos valamennyi részfeladatnak nemhogy megoldása, de még áttekintése is szinte lehetetlen egyetlen országban.

/folyt. köv./

16.32/n

-33-

|| megtárgyalta továbbá

bb 48. /enyhe óceáni.... 1. folyt./- szb

nálunk hétfőn reggel az északi megyékből havazást jelentettek. a hőmérsékleti viszonyokat egyelőre még nem befolyásolta lényegesen a magasan áramló enyhe levegő: a kékestetőn hétfőn hajnalban plusz 1 fokot mértek ugyan, de néhány órával később már ismét mínusz 3 fokig szállt le a hőmérő higánya és havazás kezdődött. hasonló jelenséget észleltek a misina-tetőn is. eszerint a kárpát-medencében megüledett hideg légréteg már csak pár száz méter vastag. a melegebb légréteg - ha le is száll a talajszintig - valószínűleg nem okoz tartós enyhülést. a sarkvidékekről ugyanis újabb hidegfront indult el délnek, s ez hétfőn reggel már elérte a skandináv államokat.

x x x

jónéhány közös gazdaságunkban az elmúlt évekhez mérten korán beköszöntött havazás jelentős területen kinn találta a kukoricát és a cukorrépat. mint a hétfői jelentések beszámolnak róla, most már mindenütt lemondtak arról, hogy kedvezőbb időre várjanak, a rendkívüli nehézségek közepette, hóban-fagyban is folytatják a betakarítást vas megyében. a répcelaki termelőszövetkezetben ötletes, s az első napok tapasztalatait nézve, eredményes módon gyorsítják a munkát. kaszával rakodógépüket, az ugynevezett máhladert használják a célra. a gumike-rekű traktor után akasztott gép 20 centis hóban is könnyűszerrel dolgozik. szárastól levágja a kukoricát, s elevátorral a pótkocsiba továbbítja. a szárastól-levelestől betakarított kukoricát áteresztik a cséplőgép dobján, a törekrázó szabályosan kiszórja az összetört torzsákat, a számarázó pedig - mintha silógépen ment volna keresztül - eltávolítja a felaprózott szarát. a szem, mint nyáron a gabonacséplésnél, tisztán kerül a zsákba. a gép 10 óra alatt 40 mázsa kukoricát csépel el.

győr-sopron megyében külön prémiummal jutalmazzák a rendkívül nehéz munkát. mezőrsön például minden 100 kiló letört kukorica után 5 kiló prémiumot számolnak el. felemelt munkasegységet, vagy prémiumot juttatnak a cukorrépa és a kukorica szállításában résztvevő fogatosoknak és traktorosoknak is.

a sokhelyütt nehézségeket okozó havazás kétségtelenül hasznos az őszi vetésekre. heves megyében, ahol már november 1 előtt az összes kalászosok magja a földben volt, s időben végeztek a betakarítással is. hétfőn a kora délutáni órákban már összefüggő hótakaró védte a szépen fejlett, egyes helyeken már erőteljesen bokrosodó gabonákat a hideg ellen. /mti/

.-.

16.20/n

-32-

bb 49. befejeződött a kgst növényvédelmi állandó munkacsoportjának budapesti ülése - a nemzetközi együttműködés eredményeként jövőre létrejön hazánkban az egységes növényvédelmi prognózis-rendszer

t ie szb ká

1962. december 10.

a kgst-államok növényvédelmi állandó munkacsoportja 1962. december 4-8-ig értekezletet tartott budapestben a növényi kártevők, betegségek és gyomok elleni védekezés nemzetközi megszervezésének kérdésében.

napirenden szerepelt a növényvédőszernek 1963-ban sorra kerülő nemzetközi kipróbálása, amely lehetővé teszi az egyes szerek hatásosságának és egyéb, - például munkavédelmi - kérdéseinek többoldalú vizsgálatát. kidolgozta a munkacsoport a kártevők és betegségek elterjedésének nyilvántartási és előrejelzési módszereit, valamint az optimális védekezési időpont előrejelzésének módszereit. az almamoly, az atkák, a répabarkó, a burgonyabogár, a szövőlepke és a különböző üszögfélések, valamint a dohányperonoszpóra kártételének megelőzésére szolgáló védekezési eljárásokat.

munkaprogramjában a munkacsoport előirányozta azoknak az eljárásoknak és intézkedéseknek - így a szüret előtti várakozási idők, a megengedhető vegyszermaradványok megállapításának, stb. - a kidolgozását, amelyek a vegyszeres védekezés nem kívánatos következményeinek megszüntetését biztosítják.

x x x

a kgst-államok növényvédelmi állandó munkacsoportjának ülése után az mti munkatársa nagy bálinttól, a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálatának igazgatójától, a munkacsoport elnökétől kért tájékoztatást arról a segítségről, amelyet a növényvédelem terén kialakult nemzetközi együttműködés nyújt a magyar mezőgazdaságnak.

- a növényvédelem az utóbbi időben világszerte rendkívül gyors ütemben fejlődik, ennek egyik oka, hogy a terméshozamok növelésének ma már a kártevők és betegségek elleni védekezés az egyik legfőbb eszköze, a másik ok pedig az új védekező szerek gyártásának, általában a kemizálásnak nagyarányú fellendülése. a szocialista országokban a fejlődést még az is sürgeti, hogy a mezőgazdasági nagyüzemekben új lehetőségek tárulnak fel és új feladatok várnak megoldásra ezen a téren is. mindebből nyilvánvaló, hogy a növényvédelemmel kapcsolatos valamennyi részfeladatnak nemhogy megoldása, de még áttekintése is szinte lehetetlen egyetlen országban.

/folyt. köv./

16.32/n

-33-

// megtárgyalta továbbá

bb 49. /befejeződött a kgst... 1. folyt./- szb

az így szükségszerűvé váló nemzetközi együttműködést ugyanakkor nagymértékben meg is könnyíti, hogy a különböző országokban, elsősorban az egymáshoz közelfekvő kgst-államok mezőgazdaságában, állati kártevők és növényi betegségek lépnek fel, s az egyes vegyszerek is lényegében egyforma hatékonyságúak.

- a kgst két évvel ezelőtt alakult növényvédelmi állandó munkacsoportja már több olyan módszert dolgozott ki, amelyek alapján megbízhatóan lehet előre jelezni egyes kártevők tömeges megjelenését, valamint a védekezés optimális időpontját. Ezeknek a módszereknek a hasznosításával a jövő évre elsősorban szervezzük meg hazánkban az egész mező- és erdőgazdaságra kiterjedő egységes növényvédelmi prognózis-rendszert. A megfelelő prognózisnak, a növényvédelmi munkák idejében való előkészítésének jelentőségét mutatja, hogy néhány napos késés például az almamoly elleni védekezés megkezdésénél az almatermés 45-50 százaléknak pusztulását jelentheti, s hasonló a helyzet igen sok más kártevő, illetve növény esetében is. az időpontok központi előrejelzésével egyébként enyhíteni tudunk azon a problémán is, amit a növényvédelmi szakemberek hiánya jelent a mezőgazdasági üzemekben.

- a kgst növényvédelmi állandó munkacsoportjának mostani budapesti ülésén több fontos megállapodás jött létre. elhatároztuk többek között, hogy valamennyi résztvevő államban összegyűjtik és rendszerezik a kártevő állatok egy-egy csoportjának azokat a biológiai, ökológiai /környezettani/ és egyéb adatait, amelyekből mindegyik kgst-ország megállapíthatja a saját viszonyai között optimális védekezési időpontokat és módszereket. ez az együttműködés lehetővé teszi, hogy a 28-30 legelterjedtebb kártevő ellen rövid idő múlva a mostaninál sokkal hatékonyabban védekezhessünk. ennek pedig szinte felbecsülhetetlen a jelentősége, ugyanis ez a 28-30 kártevő évente 12-14 százalékkal csökkentí teljes növénytermelésünk hozamát és többmilliárd forint kárt okoz a népgazdaságnak. bár a szervezett, nemzetközileg összehangolt vizsgálat nagyobb arányokban csak most kezdődik, a kgst-országok eddigi ilyen irányú tapasztalatait hasznosítva, - s természetesen támaszkodva a hazai kutatási és gyakorlati eredményekre - mezőgazdaságunk már 1963-ra kitűzhetette azt a célt, hogy kizárólag a növényvédelem javítása útján mintegy 15.000 mázsával több lucernamagot és öt-hatezer vagonnal több árugyümölcsöt állít elő.

/folyt. köv./

16.40/n

-34-

bb 49. /befejeződött a kgst... 2. folyt./- szb

- újabb fontos lépést jelentenek mind a nemzetközi együttműködés, mind a növényvédelem terén azok az 1963-ban kezdődő nagyüzemi kísérletek, amelyek során a kgst-országok kölcsönösen kipróbálják egymás új növényvédőszerait. a magyar vegyipar termékei közül elsősorban a gyomirtó-készítmények kerülnek a nemzetközi kísérletekbe, mi pedig főként a gyümölcs-kártevők elleni vegyszereket vizsgálunk meg, ezek zömét ugyanis most tőkésországo kból importáljuk. a baráti államokban készült, s ott már kipróbált növényvédőszerket már jövőre nagyüzemi kísérletekben alkalmazzuk, hogy mielőbb eldönthessük, melyik felel meg a legjobban hazai viszonyainknak.

- a növényvédelmi állandó munkacsoport budapesti ülésén kidolgozta 1965-ig szóló munkatervét, amelyben szintén több, a mi mezőgazdaságunk számára is igen lényeges téma szerepel. ilyen például a növényvédőszeres mikrocseppes és hideg aerosolos permetezésének megoldása. ezzel a két módszerrel a mostaninál 50 százalékkal kevesebb vízre van szükség; széleskörű alkalmazásuk tehát országszerte olcsóbbá, kevésbé munkaigényessé tenné a növényvédelmet. /mti/

..-

bb 56. akadémiai küldöttség utazott a német demokratikus köztársaságba

i ms/gg szb sr

1962. december 10.

jánossy lajosnak, a magyar tudományos akadémia alelnökének vezetésével akadémiai küldöttség utazott a német demokratikus köztársaságba, hogy a berlini német tudományos akadémia-
val megtárgyalja és aláírja a két akadémia közötti tudományos együttműködés 1963-1964. évi munkatervét. /mti/

..-

bb 57. budapestre látogat bernhard wicki

i di/gk szb sr

1962. december 10.

bernhard wicki, a neves nyugatnémet filmrendező, akinek malachias csodája című alkotását nagy sikerrel vetítik a mozikban, a napokban budapestre látogat. résztvesz filmjének egy előadásán az uránia moziban, s találkozik a magyar művészársadalom képviselőivel. /mti/

..-

16.50/n

-35-

Handwritten mark

bb 50. az ellenállók nemzetközi szövetsége /fir/

tm-lm sr

1962. december 10.

december 13-án kezdődő 4. kongresszusára a magyar ellenállók, partizánok, és a nácizmus egykori magyarországi üldözötteinek képviselőiben Gábor István, a magyar partizánszövetség főtitkára vezetésével hétfőn öttagú küldöttség utazott varsóba. /mti/

--

bb 52. új kályhatípusokat mutattak be a salgótarjáni tüzhelygyárban

vid te-lm szf

1962. december 10.

a salgótarjáni tüzhelygyárban hétfőn bemutatták a modern vonalú szoba kályhák új prototípusait az iparág és a kereskedelem szakembereinek. a héfehérre zománcozott, kétaknás, az alacsony varia szobabutorhoz vonalában is alkalmazkodó, ugyancsak varia nevű kályha főhatásfoka jobb az eddigi kétaknás kályhákénál. egyszeri megtöltéssel gyengébb minőségű nógrádi szénnel is 8-10 órán át ontja a meleget, ez idő alatt 75-80 köbméteres helyiséget 20-25 fok közötti hőmérsékleten tart a legnagyobb téli hideg időszakban. hasonló tulajdonságuk a formában és szerkezeti megoldásban is más, de ugyancsak a legmodernebb vonalú sirály, konvex és junior nevű kályhák is. a laboratóriumi ellenőrző vizsgán megfelelt mind a négy kályha prototípusát nagy tetszéssel és elismeréssel fogadták a szakemberek. rövidesen kiválasztják majd azt a típust, amelynek sorozatgyártását a jövő évben készítik elő. /mti/

--

bb 53. jövőre e 15 000 személygépkocsit importálunk - megkezdik 70 literes hűtőszekrények árusítását - sajtótájékoztató a belkereskedelem időszerű kérdéseiről

t té/tm-lm ki

1962. december 10.

Halász János belkereskedelmi miniszterhelyettes hétfőn a magyar sajtó házában tájékoztatta az újságírókat a belkereskedelem időszerű kérdéseiről. elmondotta például, hogy televízióból 1958-ban 14 000-et vásároltak, az idén pedig 125 000 jutott a kereskedelemnek. porszívóból négy évvel ezelőtt 15 500 fogyott, az idén év végéig 55 000 áll a vásárlók rendelkezésére. a jövő évben további vásárlás-növekedés várható, ezért növelik a legkeresettebb árucélcikk mennyiségét. televízióból 160 000, magnetofonból 21 000, mosógépből 160 000, porszívóból 70 000 hűtőszekrényből 30 000 kerül forgalomba.

/folyt. köv./

16.55/n

-36-

Me

bb 53. /jövőre....folyt./-lm

a vásárlók közösség régi kívánsága, hogy hozzájuthasson 70 literes hűtőszekrényhez is. a régen várt hűtőszekrénytípust 1963 második negyedétől árusítja a kereskedelem és folyamatosan megfelelő ellátást tud biztosítani.

foglalkozott a miniszterhelyettes néhány olyan kérdéssel, amelyek az utóbbi időben szárnyra-kaptak a hazai vásárlók körében. egyik ilyen hír, hogy magyarországon a jövőben kizárólag bolgár rádiókat fognak árusítani. a valóság az, hogy a forgalomba kerülő rádióknak egyharmada lesz bolgár gyártmányu, sőt a jövő évben a magyar ipar növeli a kedvelt ar 612-es típus gyártását, a belföldi igények kielégítésére, s a keresett tranzisztoros táskarádiókból is 30 000 kerül forgalomba. hírek terjedtek el a személygépkocsik árának csökkentéséről, s a benzin árának egyidejű felemeléséről. mindkét hír téves, illetékesek nem foglalkoznak ilyen ármódosítás gondolatával. elmondta a miniszterhelyettes, hogy ebben az évben eredetileg 5 900 személygépkocsi behozatalát tervezték, ehelyett azonban majdnem 14 000 gépkocsi érkezik az év végéig. a jövő évre 15 000 személygépkocsi importját tervezi a kereskedelem.

beszélt a miniszterhelyettes a jövő évi hálózatfejlesztési tervekről is. elmondta, hogy 1963-ban a szocialista kereskedelem mintegy 780 új egységgel, bolttal, vendéglátóhellyel bővíti a hálózatot. jövőre befejeződik több, már folyamatban levő beruházás. előre láthatólag elkészül a budapesti vörösmarty téri aruház és a hármashatár-hegyi étterem bővítése, a győri vörös csillag szálló bővítése és korszerűsítése, valamint a tihanyi idényszálló felépítése. több nagyobb beruházás megindítását tervezik. megkezdik budapesten a légymányosi feneketlen tó partján idényszállóda, tatabányán pedig az állami aruház építését. hozzálátnak az astoria szálló bővítéséhez és korszerűsítéséhez is.

végül ismertette a miniszterhelyettes az élelmiszerkereskedelem karácsonyi és szilveszteri felkészülését. elmondta, hogy a legfontosabb élelmicikkekből nem lesz semmi fennakadás, általában 5-10 százalékkal több kerül forgalomba, mint a múlt év hasonló időszakában. egyedül a bor-ellátás nem éri el a múlt évi szintet. /mti/

--

bb 54. dobi István távirata a felső-volta köztársaság elnökéhez

k kum hné-lm sr

1962. december 10.

dobi István, az elnöki tanács elnöke felső-volta köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte Maurice Yaméogo köztársasági elnököt. /mti/

--

17.00/n

-37-

Me

bb 55. az együttműködés fejlesztéséről tárgyaltak moszkvában a kgst országok vizsgázkodási szerveinek vezetői

k sb/tr-lm ki

1962. december 10.

a kgst végrehajtó bizottsági határozatának megfelelően december 3-a és 7-e között megtartották moszkvában első értekezletüket a tagországok vizsgázkodási szerveinek vezetői, a megbeszélésen részt vettek a bolgár népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a lengyel népköztársaság, a román népköztársaság, a szovjetunió és a csehszlovák szocialista köztársaság vizügyi szerveinek vezetői és szakemberei.

a tanácskozáson megvizsgálták és jóváhagyták a vizek tisztaságának védelmére vonatkozó intézkedések tervezési és szervezési módszereinek alapelveit. határozatot hoztak a vízkészletek leghatékonyabb és komplex hasznosításának alapelveiről, a szennyvíztisztítási és kezelési módszerek tökéletesítéséről és még más, a kgst országok fejlesztésével összefüggő vizgázkodási kérdések kidolgozásáról. /mti/

---

bb 58. a 4. kerületi rendőrkapitányság közleménye

k vt/hné-lm sr

1962. december 10.

a 4. kerületi rendőrkapitányság a kerületi tömegszervezetekkel közösen az újpesti munkásotthonban /4. munkásotthon utca 55/ december 12-én este 18 órai kezdettel a kerület lakosai részére filmvetítéssel egybekötött előadást rendez az új közlekedésrendészeti szabályokról. /mti/

---

bb 59. az akadémia részvétlívírata s csehszlovák tudományos akadémiaának

i ms/gg szb sr

1962. december 10.

rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke a csehszlovák tudományos akadémiahoz intézett táviratban fejezte ki az akadémia elnökségének részvétét, jaroslav böhm akadémikus régészprofesszornak, a magyar tudományos akadémia külső tagjának elhunytá alkalmából. /mti/

17.10/n

-38-

bb 61. harminckét hóeke a budai hegyvidéken, mintegy 50 szórókocsi a fővárosi utcákon - hétfőn délután négy vonalon szünetelt az autóbuszforgalom, nem tudták tartani a menetrendet a busz-vezetők - az országutakon hétfőn nem volt hóakadály

ó hbj/sze-lm ki

1962. december 10.

óriási pelyhekben hullt hétfőn a déli órákban a hó - rendkívül szép látványt nyújtott - és mintegy 5 centiméter hóleplet vont budapestre. a néhány centis hóréteg is sok tennivalót ró a fővárosi köztisztasági hivatalra és meglehetősen sok nehézséget okoz a közlekedésben. a fővárosi köztisztasági hivatal már a délelőtti órákban a budai hegyvidékekre irányította a szórókocsikat, mert sok hegyiut inkább jégpályához hasonlított, mint uthoz. a jégkéreggel bevont utakon valósággal „táncoltak”, „pörögtek”, a járművek, a koradélutáni órákban munkához láttak budán a hóekék is, több mint 30 motoros hóeke takarította a havat és a pesti főutvonalakon is megkezdték a szórást. ilyen időjárási viszonyok közt számolni kell azzal, hogy a meglehetősen nedves hó megfagy, s még sikkosabbak lesznek az utak. éppen ezért a köztisztasági hivatal hétfőn az esti órákban több mint ötven szórókocsit irányított elsősorban budára azzal az utasítással, hogy keddre virradóan egész éjjel és kedden hajnalban szórják a homokot, különösen azokon az utvonalakon, ahol autóbuszok járnak. hétfő délutántól kezdve alkalmi hómunkásokat is foglalkoztatnak és elsősorban a hidakról, utkereszteződéseknél rakják prizmákba a havat.

a fővárosi autóbuszüzem tájékoztatása szerint a darahó már hétfőn a délelőtti órákban lassította a közlekedést. hétfőn 12 óra 40 perctől a délutáni órákig a 28-as, a 91-es, az 58-as, a 49-es vonalán szünetelt a forgalom, bár mindentelkövetek a sikkos ut szórására. az 53-és és 2-es autóbusz is rövidített utvonalon közlekedett. a busz-vezetők természetesen nem tudták tartani a menetrend előírásait, késték a kocsik. az autóbuszüzem végállomásain figyelmeztették a vezetőket, hogy lassan haladjanak, nehogy karambolok keletkezzenek. még így is hétfőn a koraesti órákig 9 kisebb összeütközésről kapott hírt a fővárosi autóbuszüzem központi ügyelete. sebesülés nem történt. több autóbust az árokból kellett kivontatni a hegyi vonalakon. az autóbuszüzem forgalmi irányítóinak véleménye szerint számolni kell azzal, hogy továbbra is késnek az autóbuszok, éppen ezért felhívják az utasokat, hogy reggelenként a szokottnál korábban induljanak el munkahelyükre.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium utügyi osztályához hétfőn estig nem érkezett értesítés hóakadályról. a hegyekben fújó kisebb szél miatt könnyen keletkezhetnek hótorlaszok. az idei első havazásnál az volt a tapasztalat, hogy még nagy teherautók sem visznek magukkal lapátot. a kpm utügyi osztálya figyelmezteti a gépkocsivezetőket, hogy lapát nélkül semmi esetre se induljanak utnak. /mti/

17.32/n

-39-

102

bb 60. ukrán baráti küldöttség érkezett budapestre

i ms/tm szb sr

1962. december 10.

az mszbt és a szovjet magyar baráti társaság együttműködési egyezménye alapján hétfőn budapestre érkezett a szovjet-magyar baráti társaság ukrán tagozatának háromtagú küldöttsége, n. g. iscsenkónak, a kolhoznyik ukraini című lap főszerkesztőjének vezetésével. a vendégeket a keleti pályaudvaron kristóf istván, az mszbt főtitkára, valamint a társaság vezető munkatársai fogadták. ott volt g.i. turjanyica, a budapesti szovjet nagykövetség első titkára. az ukrán küldöttség tíz napot tölt hazánkban, és ezalatt számos üzemet, termelőségvetkezetet, kulturális intézményt látogat meg. /mti/

--

bb 62. accrában tartják az afrikanisták első nemzetközi kongresszusát - a tanácskozáson sik endre képviseli a magyar tudományos akadémiát

i ms/gg szb sr

1962. december 10.

kedden kezdődik accrában, a ghanei egyetemen, az afrikanisták 1. nemzetközi kongresszusának egyhetes tanácskozása. a kongresszus befejeztével ugyanott nemzetközi értekezlet tartanak a világ afrikanistái, az afrikai történelem, gazdaság, néprajz, földrajz, szociológia, nyelvészet, irodalom és művészettörténet kutatói, hogy megvitassák a nemzetközi együttműködéssel létrehozandó encyclopédia africana tervét.

e nagy mű gondolata először az unesco és a nigériai szövetségi kormány közreműködésével ibadanban 1960. decemberében megtartott afrikai kulturális tanácskozáson merült fel. azóta a ghanei tudományos akadémia támogatásával létrejött az encyclopédia africana titkársága, amelyet w.e.b. du bois, a nagy hírű amerikai néger tudós, lenin béke-díjas, az egyesült államok művészeti és tudományos akadémiájának tagja és egyebek között a magyar tudományos akadémia tiszteleti tagja vezet. a vállalkozás célja, hogy most, amikor afrika egész kulturája újjáéled, egy világméretű tudományos összefogással létrehozott enciklopédikus mű foglalja össze mindazt, amit afrika és népei múltjáról, jelenéről tudni lehet. ez szilárd tudományos alapot nyújthat ahhoz, hogy az új afrikai államok megfelelően megtervezhessék állami életük, gazdaságuk és kulturájuk fejlesztésének irányait és megfelelő segítséget kaphassanak azokról, akik támogatni kívánják őket fejlődésükben.

az afrikanisták nemzetközi kongresszusán, valamint az encyclopédia africana értekezletén a szervezőbizottság meghívására a magyar tudományos akadémia képviselőjében dr. sik endre nyugalmazott külügyminiszter, a történettudományok doktora vesz részt. /mti/

--

17.40/n

-40-

bb 63. meghalt dr. grosszmann sándor, a dunaujvárosi kórház igazgató-főorvosa

vid fm/tné-lm fm

1962. december 10.

dr. grosszmann sándor kiváló orvos, a munkásmozgalom régi harcosa, a dunaujvárosi kórház igazgató-főorvosa hosszú betegség után hétfőn meghalt. grosszmann sándor - a városalapítástól kezdve - mint kórházi igazgató-főorvos fáradhatatlanul dolgozott a város és a környék egészségügyéért. a dunaujvárosi pártbizottság és a városi tanács saját halottjának tekintti. temetéséről később intézkednek. /mti/

--

bb 64. a lengyel közegészségügyi miniszter látogatása veres józsefnél

k küm-lm sr

1962. december 10.

jerzy sztachelski, a lengyel népköztársaság közegészségügyi minisztere, - a hazánkban tartózkodó lengyel egészségügyi küldöttség vezetője, - hétfőn délután látogatást tett veres józsefnél, a fővárosi tanács vb. elnökénél. /mti/

--

bb 65. józsef attila emlékest a nyomdaipari szakszervezetben

hmé-lm sr

1962. december 10.

a nyomda- és papiripar és a sajtó dolgozóinak szakszervezete központi könyvtárában hétfőn doronggal jöttem, nem virággal, címmel irodalmi est volt, józsef attila halálának 25. évfordulója alkalmából. az irodalmi esten megjelent józsef eta az író testvére. bevezetőt mondott vidor miklós író, közreműködtek palotai erzsébet, keresztes irén, forró pál előadóművészek és zempléni kornél zongoraművész. /mti/

--

18.24/n

-41-

Handwritten mark

bb 66. tizenkét év a kakukk-hegyi fegyveres támadóknak

i bc/hné-lm sr

1962. december 10.

a fővárosi bíróság hétfőn délután hirdetett ítéletet pákozdi jénő és varga tibor többszörösen büntetett előéletű gonosztevők bűnügyében.

varga tibor a nyáron újabb bűnözésre készült, lányismé-
róse szüleinek lakásáról ellopta a házigazda íróasztalának
fiókjába zárt pisztolyt. varga ezután pákozdival elhatározta,
hogy gépkocsit lop és betörés útján pénzt szerez. egy szuronyt
is loptak, majd a kakukk-hegyre mentek, ahol egy magányosan álló
gépkocsit vettek észre. pákozdi felfeszítette az ajtaját s az
elindítás előtt turáztatni kezdte a motort. a motorzugásra oda-
futott a gépkocsi tulajdonosa, rábel tibor. pákozdi kiugrott
a kocsiból és a magával hozott szuronnyal rábel hasába döfött.
a súlyosan megsebesült férfi ezután vargával találta magát
szemben, aki ráfogta csőre töltött pisztolyát és megfenyegette: ||
ekkor két kiránduló közeledett, mire varga és pákozdi elmen-
ekült. varga utközben a levegőbe lőtt, hogy üldözőit elriassza.
ezután budaörsre mentek, ahol betörést akartak elkövetni, de
dolguk végezetlenül visszatértek a fővárosba. varga ezután
betört egy lakásba, ahonnan különféle értékes dolgokat, pénzt
lopott, miközben pákozdi figyelt és fedezte büntársát.

a kakukk-hegyen megtámadott autótulajdonos életét csak
a gyors orvosi beavatkozás mentette meg, gyógyulása több mint
három hónapig tartott, de munkaképességét mindezideig csak
50 százalékban nyerte vissza.

a fővárosi bíróság a két elvetemült támadót 12-12 évi
szabadságvesztésre ítélte./mti/

|| ha megmozdul, 1 dővi.

bb 67. gyorsan hajtott, két személyt elütött - közlekedési
balesetek a fővárosban

i bc/gk-lm sr

1962. december 10.

balatoni henrik 46 éves budapesti lakos a megengedettnél
gyorsabban vezette cb 66-83 rendszámú személygépkocsit a sikossá
vált 7. kerületi dózsa györgy uton. a 3/b számú ház előtt elütötte
gál lajos 58 éves és raáb vilmos 23 éves lakost, budapesti
lakosokat, akiket könnyű sérüléssel kórházba szállítottak a
mentők. a gépkocsivezetőtől bevonták gépjárművezetői igazolványát,
az 1-es 2-es, 3-as számú ellenőrző szelvényével együtt.

a 8. kerületi orczy tér 3. számú ház előtt dr. mátyásfaly
erik 55 éves budapesti lakos a kb 69-86 rendszámú motorkerék-
párral az utszegélynek ütközött és felborult. súlyosan megsérült.
a mentők kórházba szállították.

/folyt. köv./
18.50/lm

-42-

bb 67. /gyorsan hajtott...folyt./-lm

az árpád-híd pesti hídfőjénél simon lászló 52 éves
budapesti lakos szabálytalanul haladt át a villamossíneken:
egy 33-as jelzésű kocsit elütötte. a vigyázatlan gyalogjárót
könnyű sérüléssel kórházba szállították.

a 14. kerületi kerepesi ut és nagy lajos király ut
kereszteződésénél hatvani józsefné 66 éves budapesti lakos le-
lépett egy mozgó hév-szerelvényről. könnyebben megsérült és
kórházba került.

a 13. kerületi hegedűs gyula utca és katona józsef
utca kereszteződésénél dózsa istván 67 éves budapesti lakos -
mert menetközben nem fogódzkodott - fékezéskor elesett egy 15-ös
autóbuszban. könnyű sérüléssel kórházba szállították./mti/

bb 68 . időjárásjelentés

gk-lm la

1962. december 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. december 10-én
19 órakor

havazások, havasesők

várható időjárás kedd estig:

felhős idő, havazásokkal, havasesőkkel, mérsékelt,
változó irányú, később a dunántúlon megélénkülő északnyugati
szél. az utakon sikosság. várható legmagasabb nappali hő-
mérséklet kedden 0 fok körül./mti/

19.55/n

-43-

bb 69. „,eljött a mű, hogy Ünnepelje mesterét,, - díszelő-
adás az erkel színházban kodály zoltán 80. születésnapja al-
kalmából

t ms/gk szb sr

1962. december 10.

Kodály zoltán születésének 80. évfordulója tiszteletére a
művelődésügyi minisztérium és a magyar zeneművészek szövetsé-
ge hétfőn este díszelőadást rendezett az erkel színházban. az
ünnepi előadáson jelen volt biszku béla, fock jeno, szirmai
istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, ilku pál, az
mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi minisz-
ter, valamint a társadalmi és kulturális élet számos képvise-
lője, a magyar zenetudomány és zeneművészet sok művelője.

az előadás megkezdése előtt percekig tartó taps köszöntöt-
te kodály zoltánt, majd szabolcsi bence kossuth-díjas akadémi-
kus mondott üdvözlő beszédet.

- tisztelt közönség! kodály zoltánt, magyarország nagy ze-
neköltőjét, tudását és nevelőjét ünnepeljük és köszöntjük itt
ma este, születésének 80. évfordulója alkalmából.

- azt mondhatjuk erről a mai hangversenyéről: eljött a mű,
hogy ünnepelje mesterét. mert hiszen kodály zoltán eszméje, ko-
dály műve az éneklő és zenélő magyarország, - ő álmodta meg
borus időkben az énekszóban magára eszmélő magyar népet, ő
tanított meg rá valamennyiünket, hogy legfőbb zenéi kincsünk
a nép zenéje, ő tanította meg rá a magyar közműveltséget, hogy
önmagára kell ismernie ebben a zenében, hogy élnie kell benne,
hogy méltóvá kell válnia rá, mert csak általa ujulhat meg. ő
mondotta ki, hogy „nem sokat ér, ha magunknak dalolunk, szebb,
ha ketten összedalolnak. aztán mind többen, százan, ezren, míg
megszólal a nagy harmónia, amiben mind egyek lehetünk... ő mon-
dotta a külvárosi iskolák szegény kisdíákjairól, hogy ők „egyen-
ként bizonyára nem tudnak úgy énekelni, mint a nagy olasz ének-
művészek. de viszont a nagy olaszok magukban nem tudnak úgy éne-
kelni, olyan természetű hatást kelteni, mint ők százan együtt,
csak tél és eszköz legyen összhangban, ha ég a lélek tüze, min-
dig elérhető a művészi tökéletesség... „

- a husz énekkar, mely itt ma este megszólaltatja kodály
zoltán műveit, már ezt a valóra vált éneklő magyarországot hoz-
za magával: munkásokat és kisiskolásokat, ifjakat és öregeket,
férfiakat és nőket, várost és vidéket. az ő énekükben fonódik
össze a nagy koszoru, boltozódik fel a nagy szivárvány, benne
ült testet az ősi-uj magyar melódia, mely immár az emberiség
dallama, melódia humana, tömegdal és békehimnusz.

/folyt. köv./

20.35/n

-44-

bb 69. /„,eljött a mű,... 1. folyt./- szb

mögöttük láthatatlanul felsereglik az ünneplő mai magyarország,
a hálás, tanítványi magyarország; a nép, mely adta és nagy fiá-
tól ime visszakapja a maga csodálatos fényű dallamait; a mű,
mely eljött ünnepelni mesterét. és mert kodály zoltán a népet
és az időt fogadta el műve legfőbb bírójul, hadd mondják ki ők
a nép és az idő nevében kodály zoltán művére az igent, hadd mond-
ják el ők a mesternek a magyar nép nevében, mindnyajunk nevében
ért a néhány, hálával és szeretettel teljes szót: köszönjük,
megértettük, elfogadtuk, folytatjuk és teljesítjük.

szabolcsi bence szavai után újból felzúgott a taps, hogy
helyet adjon az áhitatos csöndnek, mert egymás után következtek
a mester kórusművei a legjobb magyar együttesek előadásában.
a nagyszablatú köszöntő, gergely-járás, katalinka, lengyel
lászó, hegyi éjszakák, táncnóta, fölszállott a páva, husz, ka-
rádi nóták, jézus és a kufárok, mátrai képek, a magyarokhoz
után szünet következett, majd a psalmus hungaricus fenséges
dallamaival fejeződött be az emlékezetes ünnepi est. /mti/

- v é g e -

21.14 /szb

-45-

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főu. u. 1-7. Telefon: 152 490, 152 000
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1962. december 11.

bb 1. tibullus és propertius összes költeményei - a papagáj
hetven meséje a csalfa asszonyokról

1 v/tm-lm sr

1962. december 11.

a téli könyvvásárra a helikon könyvkiadó érdekes, szép bibliofil kiadványokkal lepi meg az olvasókat. napvilágot lát tibullus és propertius összes költeményeinek kötete, amely a költők egész hagyatékát tolmácsolja, javarészt új fordításokban. a latin-elégia-költészet két mestere a római irodalom aranykorában - horatius és vergilius kortársaként - élt. gyűlölték a fegyverek zaját, s visszahúzódva a közéletől, főleg a szerelemről, a békés élet szépségeiről, örömeiről énekeltek.

a másik érdekesség: a sukaszaptati, vagyis - a papagáj 70 meséje a csalfa asszonyokról. a papagáj: a bölcsesség megtestesítője egy különös régi világban és ügyes fondorlatokról beszél, de valójában arra a számtalan veszélyre hívja fel urnője figyelmét, amelynek ki van téve a hitvesi hűséget megszegő asszony... a kedves keretmesébe foglalt 70 történet sajátos tanítóese és egyben a 13. század táján élt ind társadalomnak hiteles és eleven képét nyújtja. a meséket először olvashatja magyar nyelven a közönség. a kötetet érdekes, szép illusztrációk díszítik./mti/

--

bb 2. előkészületben egy új magyar operett

1 v/tm-lm sr

1962. december 11.

a fővárosi operett színházban új, mai tárgyú magyar operett próbált kezdik meg a jövő héten. simon zsuzsa, az operett rendezője elmondotta az mti munkatársának, hogy a darab budapesten és tihanyban, továbbá a balatonfüredi hagyományos anna-bálon játszódik. a főszereplők: ibusz idegenvezető, munkásfiú.

- nagy örömmel rendezem az operettet - mondotta - mert úgy érzem, hogy ez színpadi alkotás bővíti majd az operett-színház... közönségét... úgy gondolom, hogy a fiatalokat is érdekli majd a mű meséje és nem utolsó sorban a zenéje.

/folyt. köv./

104